

Menekültek egy év távlatában

Eltarthat a konfliktus

Fotó: Vajda György (archív)

Románia az első volt azon országok között, amelyek az orosz–ukrán háború kirobbanása után (már néhány napra rá) fogadtak menekülteket. Míg az elején úgy tűnt, hogy elég kaotikusan rendezik a menekültügyet, alig két héten belül sikerült a hatóságokat és főleg a civil szervezeteket mozgósítani. A határátkelőhelyeken, majd az ország több helységében is segítettek a háború elől menekülőkn. Többben csak átutaztak Románián, mások hosszabb-rövidebb

időre maradtak, nekik a hatóságok, a nemkormányzati szervezetek, magánszemélyek viselik gondját. Mindezek mellett az eltelt egy év alatt nehezen illeszkedtek be. Legtöbbjük arra vár, hogy befejeződjön a háború és hazatérjen.

Vajda György

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

A türelem hullámhosszán

Exkluzív beszélgetés egy hivatás művészetéről dr. Sándor Szilárd teológussal, pasztorálpszichológussal.

5.

Környezetbarát, fenntartható fejlődés

Marosvásárhelyen a múlt hét végén megrendezett női vállalkozók fórumának egyik kiemelt vitatémája a fenntartható fejlődés régióinkra vetített helyzetelemzése volt.

A hatékonyabb energiafelhasználás és az újrahaznosítási előírások miatt a vállalkozások arra kényszerülnek, hogy folyamatosan újragondolják a gazdasági terveiket a fenntartható fejlődés érdekében. Miként felelnek meg a vállalkozók, jelen esetben a női vállalkozók ezeknek a kihívásoknak?

17.

Megalakult a Székelyföldi Nagyprodukción Társulat

Az István, a király székelyföldi nagyprodukción sikerének lenyomataként külön társulatba szerveződött a produkcion valamennyi résztvevője. A társulat összetartása áll, valamint az, hogy új élményeket adjon a közönségnek.

18.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas ügyfele számára:

50%-os kedvezményrel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. február 28-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Boldogság

Mózes Edith

Reng a föld Románia alatt. Óránként jelentenek újabb és újabb utórezgést, sőt olyan helyekről is földrengést, ahol korábban sosem volt. A szomszédban háború dúl, a hírtévék hisztérikusan reagálnak az orosz elnök országjelentésére, a háború közvetlen veszélyével riogatják a népet. Azt a népet, amely egy felmérés szerint sokkal jobban fél az óriási számláktól és az élelmiszerárak emelkedésétől, mint egy esetleges háborútól.

A kormánykoalíció belső konfliktusoktól zajos, az Európai Bizottság legújabb statisztikája szerint Románia ismét a közutak réme. A felmérés szerint Svédországban 21, Dániában 26 halálos balesetet regisztráltak egymillió lakosra. Ott voltak a legbiztonságosabbak a közutak az EU-ban. A 2022-es lista végén – akárcsak a korábbi évben – ismét Románia kullog, ahol egymillió lakosra 86 halálos baleset jutott. Az uniós átlag egymillió lakosra vetítve 46 közúti haláleset volt.

Ilyen körülmények között még mindig vannak, akiknek a legnagyobb gondjuk a székely zászló. A napokban a legfelsőbb bíróság semmissé nyilvánította azt a kormányhatározatot, „amely által a székely zászló Sepsiszentgyörgy zászlajává vált” – áll a Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Civil Fóruma (FCRCHM) szerdai közleményében.

(Folytatás a 3. oldalon)

FEBRUÁR

24., péntek

A Nap kel
7 óra 12 perckor,
lenyugszik
18 órakor.
Az év 55. napja,
hátravan 310 nap.

IDŐJÁRÁS

Csapadék lehetséges

Hőmérséklet:
max. 11 °C
min. 4 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	37, 15, 6, 8, 11 + 17	NOROC PLUS: 8 9 2 2 9 9
LOTO 40	26, 4, 16, 11, 17, 6	SUPER NOROC: 5 9 2 1 9 1
LOTO 65	13, 44, 12, 45, 6, 2	NOROC: 9 5 6 5 3 4 8

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

1000 lejes támogatás újszülötteknek

Marosvásárhelyen tavaly 582 család részesült az újszülötteknek járó 1000 lejes anyagi támogatásból. A jogosultsággal és a pályázati feltételekkel kapcsolatos részletek a <https://rb.gy/uyw0bw> linken található. A marosvásárhelyi lakhelyű szülők a gyermek születését követő 60 napon belül kérhetik a támogatást. A kérelmet a személyi iratok másolatával együtt a polgármesteri hivatal Dózsa György utca 9. szám alatti Szociális Igazgatósága 8-as irodájában, postai, illetve elektronikus úton lehet benyújtani. A támogatást elektronikus kártyára töltik fel, ezt kézbesítik.

Esküvői kiállítás

A hétfőn, február 25-26-án esküvői kiállításnak ad otthont a marosvásárhelyi Kultúrpalota. A nagy nap összes kellékét felvonultató esemény mindkét nap 10-19 óra között lesz látogatható.

Szünetel a gázszolgáltatás

Február 24-én 11-14 óra között szünetel a gázszolgáltatás a dicsőszentmártoni Hadsereg (Armatei) lakónegyedben. A szolgáltató arra kéri a lakosságot, hogy zárja el a gázcsapokat, majd a szolgáltatás újraindításakor legalább fél órát figyelje az égőket. Ha rendellenességet észlel, hívja a 0800-800-928-as vagy a 0265-200-928-as telefonszámot.

Két, kábítószer-kereskedelemmel gyanúsított személyt vettek őrizetbe

A marosvásárhelyi szervezett bűnözés elleni rendőrség és a DIICOT ügyészei két kábítószer-kereskedelemmel gyanúsított személy ügyében járt el. A nyomozás során kiderült, hogy a gyanúsítottak Maros megyében 2021-2023 között kábítószer forgalmaztak. Az egyik közülük február 21-én bukkott le, miközben eladásra szánt pszichoaktív anyagokat találtak nála. A házkutatás és a gépkocsi ellenőrzése nyomán 1.700 g kannabiszt, ecstasy tablettákat és más szilárd halmazállapotú (por vagy kristály) magas kockázatú drogokat, precíz elektronikus mérlegeket találtak náluk. Kábítószer-birtoklás és -kereskedelem vádjával a DIICOT ügyészei elrendelték mindkét személy őrizetbe vételét.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

*Isten éltesse!

Ma MÁTYÁS, holnap GÉZA napja.
GÉZA: török méltóságnévből önállósult. Géza az Árpád-ház negyedik fejedelme, Árpád dédunokája, aki 972-97 között uralkodott.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. február 23.

1 EUR	4,9115
1 USD	4,6335
100 HUF	1,2886
1 g ARANY	272,1298

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Február 24., péntek:
* 16.00 óra: Unirea 04 Slobozia – Bukaresti CSA Steaua (2. liga, 17. forduló)
* 18.00 óra: FC Universitatea 1948 Craiova – CS Mioveni (Szuperliga, 27. forduló)
* 20.30 óra: Aradi UTA – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 27. forduló)
* 21.00 óra: Mezőkövesd Zsóry FC – Budapest Honvéd (NB I, 21. forduló)

Február 25., szombat:
* 12.00 óra: CSM Slatina – Galaci Suporter Club Oțelul (2. liga, 17. forduló)
* 14.30 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Nagyszombeni Hermannstadt (Szuperliga, 27. forduló)
* 15.30 óra: Zalaegerszegi TE FC – MOL Fehérvár FC (NB I, 21. forduló)
* 17.00 óra: Kolozsvári FCU – Botosáni FC (Szuperliga, 27. forduló)
* 18.00 óra: Puskás Akadémia FC – Paksi FC (NB I, 21. forduló)
* 20.00 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Chindia Târgoviște (Szuperliga, 27. forduló)

* 20.30 óra: Vasas FC – Kisvárdai Master Good (NB I, 21. forduló)

Február 26., vasárnap:
* 15.00 óra: Kecskeméti TE – Újpest FC (NB I, 21. forduló)
* 17.30 óra: Debreceni VSC – Ferencvárosi TC (NB I, 21. forduló)
* 17.45 óra: FC Voluntari – CSU Craiova (Szuperliga, 27. forduló)
* 20.30 óra: Campionii FC Argeș Pitești – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 27. forduló)

Február 27., hétfő:
* 17.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Konstancai Unirea (2. liga, 17. forduló)
* 20.00 óra: Petrolul 52 Ploiești – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 27. forduló)
* 20.00 óra: Szeged-Csanád Grosics Akadémia – BFC Siófok (NB II, 25. forduló)

A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport, a Prima Sport és az Orange Sport televízió, a magyar NB I és NB II találkozóit az M4 Sport és az M4 Sport+ közvetíti.

Bajnokok Ligája: Döntetlent játszott a Leipzig a Manchester Cityvel

Az RB Lipcse és vendége, a Manchester City 1-1-es döntetlent játszott a labdarúgó Bajnokok Ligája nyolcaddöntőjében, a párharc szerdai első mérkőzésén.

A sérült Gulácsi Péter nélkül, de Willi Orbánnal és Szoboszlai Dominikkal a kezdőcsapatban vágott neki az összecsapásnak a lipcsei alakulat. A Premier League-ben címvédő Manchester City jelentős mezőnyfölényben futballozott, és kapura is veszélyesebb volt, így a játék képe alapján megérdemelten szerzett vezetést, kihasználva a lipcsei védelem labdaeladását. Riyad Mahrez ötödik afrikai labdarúgóként érte el a húszgólos határt a legrangosabb európai kupasorozatban. A mérkőzés egyoldalúságát jól érzékelteti, hogy a Lipcse másodpercekkel a szünet előtt lőtt először kapura.

A fordulást követően javult a hazaiak játéka, Szoboszlainak is volt távoli, életerős kísérlete, és össze is jött a német együttesnek az egyenlítés egy kisszögletet követően. A hajrában mindkét kapu előtt alakultak ki helyzetek, ám az állás már nem változott, 1-1-es döntetlennel várják a felek a március 14-i visszavágót.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, nyolcaddöntő, első mérkőzés:
* RB Lipcse (német) – Manchester City (angol) 1-1 (0-1)
Gólszerzők: Gvardiol (70.), illetve Mahrez (27.).
* Internazionale (olasz) – FC Porto (portugál) 1-0 (0-0)
Gólszerző: Lukaku (86.).
Piros lap: Otávio (FC Porto, 78.).

A játéknap másik találkozóján, Milánóban az Internazionale kihasználta, hogy a Porto a 78. perctől emberhátrányban futballozott, és a hajrában egygólos előnyt szerzett. A vendég együttest erősítő Európa-bajnok portugál védő, a 39 éves és 361 napos Pepe a futballstatistikákkal foglalkozó Opta adatai alapján Ryan Giggs és Alessandro Costacurta után a harmadik legidősebb mezőnyjátékos lett, aki kezdőként lépett pályára a BL egyenes kieséses szakaszában.

Állatjóléti támogatásokra lehet pályázni

Február 27. és március 24. között pályázni lehet a 2023–2027-es országos mezőgazdasági stratégia alapján kidolgozott DR 06 jelzésű (sertések és szárnyasok tenyésztésére szánt) állatjóléti támogatásokra. Az említett időszakban az Európai Unió 15,8 milliárd euró támogatást nyújt az országos mezőgazdasági stratégia megvalósítására. Ebből 736,25 millió euró az állatjóléti

támogatás. A kiegészítő támogatást számos állat-egységként nyújtják a gazdák veszteségeinek kompenzálására a megyei intervenció és kifizetési ügynökségeken (APIA) keresztül. Az új pályázati feltételek és a kérvény az alábbi elérhetőségen található: <https://www.madr.ro/planul-national-strategicpac-post-2020/documente-implementare-pns.html>.

RENDEZVÉNYEK

Régiségvásár

Február 25-én, szombaton 7-15 óra között Marosvásárhelyen, a Mihai Eminescu kulturális központban (Nicolae Grigorescu utca 19. szám) a Maros Megyei Bélyeggyűjtők Egyesülete régiségvásárt tart gyűjtőknek és nem csak.

CASTRVM NOVIS: rendkívüli filmvetítés és beszélgetés

A Maros Megyei Múzeum meghívja az érdeklődőket a CASTRVM NOVIS: Jövőt építeni a múltból című, Fábrián Andor által rendezett dokumentumfilm rendkívüli vetítésére a Csütörtök a múzeumban #7 keretében, amelyre március 16-án, csütörtökön 18 órai kezdettel kerül sor a várbeli épület Multimédia termében. A rendezvény magyar nyelvű. Az eseményen múzeumi látogatójeggyel lehet

részt venni, amely felnőtteknek 15, diákoknak 3, nyugdíjasoknak 7 lejebe kerül. A helyek száma korlátozott, helyfoglalás a 0749-912-992-es telefonszámon vagy a pr@muzeulmures.ro e-mail-címen.

Tárlatvezetés a Pittner Olivér-kiállításon

Február 28-án, kedden a marosvásárhelyi Kultúrpalota második emeleti kiállítótereiben két tárlatvezetésre várják az érdeklődőket a Pittner Olivér (1911-1971) retrospektív kiállításon. 17 órától Oniga Erika művészettörténész magyar nyelven, 18 órától Cora Fodor művészettörténész román nyelven ismerteti a tárlatot. A rendezvényen múzeumi látogatójeggyel lehet részt venni. Jegyet személyesen a Kultúrpalota jegypénztáránál vagy online a www.muzeulmures.ro oldalon lehet vásárolni. Jegyárak: 25 lej (felnőttek), 12 lej (nyugdíjasok) és 6 lej (diákok, egyetemisták) számára. Tájékoztatás és helyfoglalás: 0749-912-992, pr@muzeulmures.ro.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Nacionalista támadás Temesvár polgármestere ellen

Hazafiatlan magatartással, a Temesvár 2023 – Európa Kulturális Fővárosa program átpolitizálásával vádolják Temesvár németországi származású polgármesterét a Nemzeti Liberális Párt (PNL) helyi önkormányzati tanácsosai.

A kormánypárt felrója a városba Németországból betelepült Dominic Fritz polgármesternek, hogy az EKF-program elmúlt pénteken tartott nyitórendezvényein „nem tartották tiszteltben a román zászlót”, és a román ortodox katedrális függőkerettel, a szerb ortodox székesegyházat színpaddal takarták el – írta a PNL Temes megyei szervezetének szerda késő esti közleményére hivatkozva az Agerpres.

A PNL temesvári önkormányzati képviselői kérik az elöljárót: tegye közzé a nyitórendezvények költségvetését, és az EKF-eseményeket szervező projektközpont nyújtson be részletes jelentést a helyi önkormányzati testületnek.

Azt állítják, hogy az ellenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) színeiben mandátumot nyert Dominic Fritz az Európai Bizottság (EB) kérése és intelmei ellenére átpolitizálta az Európa Kulturális Fővárosa címet, USR-s rendezvénysorozatként reklámozta az online térben.

A PNL szerint „minden kétség nélkül komoly és megalapozott viták” vannak a nyitórendezvényekkel kapcsolatban, „azonosítani kell, ki és hol tévedett”. „Eddig bizalom volt bennünk, de íme, több millió eurót költöttek egy közepes rendezvényre” – idézte az Agerpres a közleményt, melynek írói szerint a nyitógálán a szervezők protokollt, sőt „olykor törvényt is sértettek”.

„Ahelyett, hogy fenntartották volna, támadták Temesvár ér-

teiket: nem tartották tiszteltben a zászlót” – nyilatkozta az Agerpres szerint Cosmin Tabără PNL-s alpolgármester, kifogásolva, hogy a szervezők az ortodox székesegyház elé hatalmas függőkeretet, a szerb ortodox székesegyház elé színpadot állítottak.

A PNL szerint a nyitóeseményeket már amiatt is elemezni kell, mivel ez volt a polgármesteri hivatal projektközpontjának első szervezése, és máris „rossz gyakorlatra” vall. Ha a nagyközönség és a felelős hatóságok elnézik „a szervezési káoszt és a közpénz itélőképesség nélküli elköltését”, nincs garancia, hogy ez nem fog egész évben megisméltódni – állítják.

A Temesvár 2023 – Európa Kulturális Fővárosa program-sorozat múlt pénteken tartott nyitóeseményén a fővédnökséget elvállaló Klaus Iohannis államfő nem volt személyesen jelen, de az alkalomra küldött üzenetében, akárcsak a többi felszólaló, a város etnikai és kulturális sokszínűségét hangsúlyozta.

A németországi származású Dominic Fritz – aki 2020-ban a szavazatok 49 százalékával lett a város polgármestere – beszédét a román, magyar, német és angol nyelv váltogatásával mondta el. „Büszkék vagyunk Temesvár minden közösségére: a magyarrá, németre, zsidóra, szerbre, bolgárra, romára és sok másra, amelyek évszázadok óta itt élnek egy folyamatos, építő párbeszédben” – mondta magyar nyelven a polgármester.

A nyitóhétfője programjait a temesvári önkormányzat 7,5 millió lejjel, a művelődési minisztérium 800 ezer lejjel támogatta. A három nap alatt több mint harminc helyszínen 130 programot tartottak, a polgármester közlése szerint nagy sikerrel, több mint 60 ezer résztvevővel. (MTI)

Ukrán fegyveres provokáció készülhet Moldovában

Az ukrán fegyveres erők egységei hamarosan provokációt hajthatnak végre a szakadár Dnyeszter menti terület ellen az Azov fegyveres alakulat bevonásával – közölte csütörtökön az orosz védelmi minisztérium.

„A rendelkezésre álló információk szerint a kijevi rezsim a közeljövőben fegyveres provokációt készít elő a Dnyeszter Menti Moldáv Köztársaság ellen, amelyet az ukrán fegyveres erők alegységei hajtanak végre, köztük az Azov nacionalista formáció bevonásával” – írják a tárca által kiadott tájékoztatóban.

A moszkvai védelmi minisztérium szerint az ukrán beavatkozás ürügyül a Dnyeszter menti területen állomásozó orosz csapatok állítólagos támadása fog szolgálni.

„Az invázióban részt vevő ukrán diverzánsok az Oroszor-

szági Föderáció katonáinak egyenruhájába lesznek átöltöztetve” – olvasható a közleményben.

A minisztérium hangsúlyozta, hogy élénk figyelemmel kíséri a helyzetet Ukrajna és Dnyesztermente határán, és készen áll arra, hogy reagáljon a helyzet bármilyen alakulására.

A Moldovához tartozó Dnyeszter-mellék területén orosz békefenntartó erők állomásoznak, amelyek 1992 óta felügyelik a Szovjetunió szétesésekor kirobbant polgárháborút lezáró fegyvernugvász betartását, másrészt orosz őrség őrzi a Cobasna községben lévő, a szovjet csapatok európai kivonása után kialakított raktárakat, amelyekben jelenleg több mint húszezer tonna lőszert tárolnak. A hadianyag elszállítása és hatástalanítása 2003-ban megkezdődött, ám a moldovai belviszály súlyosbodásakor félbeszakadt. (MTI)

Másfél millió román állampolgár Nagy-Britanniában

A brit belügyminisztérium csütörtökön ismertetett friss adatai szerint 2022 végéig több mint hétmillió EU-állampolgár és más jogosult kért tartós nagy-britanniai letelepedési engedélyt.

A lista élén a románok állnak 1 415 310 letelepedési folyamodvánnyal, őket a lengyelek követik, akik közül 1 181 550-en kértek letelepedést. A statisztika szerint a magyarok által december 31-ig benyújtott kérvények száma meghaladta a 170 ezret.

Nagy-Britannia 2020. január 31-én kilépett az Európai Unióból. Azok az EU-polgárok azonban, akik 2020 végéig, a brit EU-tagság megszűnése (Brexit) után kezdődött 11 hónapos átmeneti időszak lejártáig törvényesen és életvitelszerűen letelepedtek Nagy-Britanniában, továbbra is az országban maradhatnak megszerzett összes jogosultságuk megtartásával, de ehhez meghatározatlan időre szóló tartózkodási engedélyért – hivatalos jogi elnevezéssel európai uniós letelepedett státusért (EU Settled Status) – kell folyamodniuk.

Ugyanez vonatkozik az EU, Izland, Norvégia és Liechtenstein alkotta szélesebb Európai Gazdasági Térség (EGT), valamint Svájc Nagy-Britanniában letelepedett állampolgáira. A kérvények beadási határideje elvileg 2021. június 30-án

lejárt. A brit kormány azonban továbbra is folyamatosan biztatja a jogosultakat arra, hogy mindenképpen adják be folyamodványukat, mert a hatóságok a határidő letelte ellenére fogadják és elbírálják a kritériumoknak megfelelő letelepedési kérelmeket.

A brit belügyminisztérium csütörtökön ismertetett új összesítése szerint a 27 EU-tagország, valamint az EGT és Svájc Nagy-Britanniában élő állampolgárai részéről 2022. december 31-ig 7 040 670 letelepedési kérvény érkezett, és e folyamodványok közül csaknem 990 ezret a 2021. június 30-i határidő után nyújtottak be.

A tavalyi negyedik negyedév végéig 6,9 milliót kérvényt bíráltak el.

Az elbírált és jóváhagyott folyamodványok 50 százalékában a kérelmezők végleges – vagyis határidő nélküli –, az esetek 39 százalékában előzetes (pre-settled) letelepedett státust kaptak.

Az utóbbit azok a jogosultak kaphatják, akik a benyújtás idején még nem töltötték el öt évet életvitelszerűen Nagy-Britanniában. Ők is megvárhatják azonban az öt év leteltét, és utána folyamodhatnak a végleges tartózkodási engedélyért. Az addig eltelt időszakban őket is maradéktalanul megilletik megszerzett jogosultságaik. (MTI)

Klaus Iohannis önmérsékletre intett

Az államfő országa eltökélt támogatásáról biztosította Ukrajnát és Moldovát, ugyanakkor visszafogottságra intette azokat a román politikusokat, akik a Duna-deltát veszélyeztető hajóút építése miatt bírálják Ukrajnát.

A NATO keleti szárnyának országait tömörítő Bukaresti Kilenek (B9) lengyelországi csúcstalálkozóját követően Klaus Iohannis Románia varsói nagykövetségén tartott – a hírtelevíziók által élőben közvetített – sajtóértekezletet. Ezen beszámolt arról, hogy a – Joe Biden amerikai elnök részvételével megtartott – tanácskozáson Románia további eltökélt támogatásáról biztosította Ukrajnát az orosz agresszióval szemben. Az elnök azonban ismét elhárította az országa konkrét (katonai) segítségnyújtásának mibenlétét firtató újságírói kérdést: szerinte most fontosabb cselekedni, a „háború után majd többet lehet beszélni”.

Azokra a kérdésekre, amelyek a Duna-deltán keresztül vezető, Ukrajna számára új fekete-tengeri kijáratot biztosító hajóútra vonatkoztak, Iohannis azt mondta: jogos a delta élővilágát féltő aggodalom, de ebben az esetben szerinte inkább feltűnésre vágyó politikusok hangulatkeltségéről van szó, akiket nem annyira a környezetvédelem, mint inkább a jövő évi romániai választások foglalkoztatnak.

Leszögezte: Ukrajna eddig is rendszeresen végzett kotrás munkálatokat az úgynevezett Bisztróje-csatornán, és Kijev most is azt állítja, hogy csak karbantartásról, nem a hajóút mélyítéséről van szó. Ezt ellenőrizni fogják, de ilyen ügyekben előbb a szakértőknek kellene állást foglalniuk, nem a politikusoknak – tette hozzá az államfő a kormánykoalícióban részt vevő szociáldemokratáknak, a Bisztróje-botrányt kirobbantató Sorin Grindeanu szállításiügyi miniszternek és a témában meglehetősen harcias kijelentéseket megfogalmazó Marcel Ciolacu házelnöknek üzenve. (MTI)

Ország – világ

Újabb földrengések Gorj megyében

A Richter-skála szerinti 3,9-es erősségű földrengés volt csütörtökön 2.18 órakor Olténiában, Gorj megyében – közölte az Országos Földfizikai Intézet (INCDFP). A földmozgás 11 km-es mélységben következett be. Gorj megyében február 13-án a Richter-skála szerinti 5,2-es erősségű földrengést jegyezték. Ezt másnap egy 5,7-es erősségű rengés követte. Gorj megyét mérsékelt szeizmikus aktivitású térségként tartják számon. A földfizikai intézet kedd este közölte, hogy a február 13-i földrengés óta 810 szeizmikus eseményt észleltek Gorj megyében. Ezek gyakorisága és erőssége csökkent az utóbbi napokban. (Agerpres)

Lavinaáldozatok a Radnai-havasokban

Lavina sodort el három embert csütörtökön a Radnai-havasokban, a Priszlop-csúcs térségében – közölte a Máramaros megyei katasztrófavédelmi felügyelőség szóvivője. A Salvamont a Facebook-oldalán arról számolt be, hogy lengyelországi túrasízők egy csoportját sodorta el a lavina. A hegyimentők eddigi információi szerint egy személy életét vesztette. A másik két személy életben van, orvosi vizsgálatra vár – tájékoztatott csütörtökön a Máramaros megyei katasztrófavédelmi felügyelőség szóvivője. (Agerpres)

Támogatás Brüsszélből

Marcel Ciolacu képviselőházi elnök szerint Románia olyan jeleket kapott az Európai Bizottságtól, amelyek arra utalnak, hogy jóváhagyják az országos helyreállítás terv keretében benyújtott második kifizetési kérelmet. Ciolacu kijelentette, hogy a második kifizetési kérelem ügyében Románia „túllépett a kritikus ponton”. (Agerpres)

A szocialisták növelnék a tőkére kivetett adót

Marcel Ciolacu szerint nem lehet a jelenlegihez hasonló „nagyon alacsony szinten” tartani a tőkére kivetett adót, ezért a Szociáldemokrata Párt (PSD) módosító indítványt fog a parlament elé terjeszteni ezzel kapcsolatban. A PSD elnökét egyebek mellett arról kérdezték csütörtökön az újságírók a parlamentben, hogyan vélekedik a liberálisoknak arról a javaslatáról, miszerint a jelenlegi 25 százalékról 20 százalékra kellene csökkenteni a társadalombiztosítási hozzájárulást (CAS). Ciolacu azt mondta, támogatja a munkabérek adóterheinek csökkentését, ugyanakkor szerinte a tőkére kivetett adó nem maradhat a jelenlegi alacsony szinten. (Agerpres)

Influenzajárvány

A február 13-a és 19-e közötti héten 100.705 akut légúti fertőzéses esetet (influenza, felső légúti fertőzés, tüdőgyulladás) regisztráltak Romániában – közölte csütörtökön az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP) alárendeltségében működő Fertőző Betegségeket Ellenőrző és Felügyelő Országos Központ. Ebben a szezonban 76 személy halálát okozta az influenza, az elhunytak közül 50-en az A típusú influenza H1-es altípusával (egy esetben koronavírus-fertőzés, egy másik esetben RSV-fertőzés is fennállt), 11-en a H3-as altípusával (két esetben koronavírus-fertőzés is fennállt), 15-en pedig a nem tipizált vírusvariánsal fertőződtek meg (három koronavírusos eset).

Boldogság

(Folytatás az 1. oldalról)

A bíróság jogerősen és visszavonhatatlanul elutasította a kormány fellebbezését, és a Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Civil Fórumának adott igazat, rámutatva, hogy az egynemzetiségű szimbólum, amely csak a magyarokat képviseli, nem lehet Sepsiszentgyörgy zászlaja. A magyarellenes akcióról közismert civil fórum szinte ekstázisban ünnepelte a bírósági döntést. Közleményében kiemeli, hogy évek óta történnék próbálkozások arra, hogy a székely zászlót Sepsiszentgyörgy városi zászlajaként fogadtassák el. Ez ellen a szervezet mindig tiltakozott, arra hivatkozva, hogy ez a szimbólum tisztán magyar jellegű, és kérte a román közösséget jellemző heraldikai elemek felvételét a zászlóra.

Tehát két sovíniszta, magyargyűlölő egyesületnek, a Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Civil Fórumának (FCRCHM) és a Méltóságért Európában Polgári Egyesületnek (ADEC) adott igazat a legfelsőbb bíróság abban a jogerős ítéletében, amellyel – mint fentebb említettük – érvénytelenítette Sepsiszentgyörgy zászlajának elfogadásáról hozott kormányhatározatot.

Renghet a föld, dúlhat a határszélen a háború, a csillogás egekig nőhetek a mindenféle árak, vannak, akiknek az a boldogság forrása, ha egy bíróságon magyarellenes ítélet születik.

Eltarthat a konfliktus

(Folytatás az 1. oldalról)

Jelenleg Maros megyében mintegy 350 menekült szerepel a hivatalos nyilvántartásban, többségük bérelt lakásban él. Az állami menhelyeket felszámolták. Marosvásárhelyen a több nemkormányzati szervezetet magába foglaló, a MuresHub keretében tevékenykedő Suryam Egyesület számos nemzetközi szervezet, köztük az ENSZ Menekültügyi Hivatalának a támogatásával különböző integrációs programokat szervez számukra: klubdelutánokat tartanak, orvosi, pszichológiai asszisztenciát is biztosítanak számukra. Egy év alatt mintegy 900 ukrán menekült vett részt ezeken a tevékenységeken. Néhány ukrán önkéntessel a háború kitörésének első évfordulóján beszélgettünk az egyesület székházában.

Tonya Csavlova elmondta: élete legrosszabb időszaka volt, amikor Irpinből elmenekült 11 éves lányával. Kijev külvárosát már az első napokban bombázták az oroszok. Nem volt maradásuk. Romániába menekültek, ahol teljesen idegen környezetbe kerültek. Nem ismertek senkit, egy szót sem értettek románul, és bár tud angolul, ez nem bizonyult elegendőnek a megfelelő kommunikációhoz. Az egyik egyház ajánlására jutottak a MuresHubhoz, ahol más menekültekkel is találkozhattak. Ez a lányának is jó, hiszen több ukrán gyerekekkel is barátkozhatott. Tonya önkéntes munkát vállalt az egyesületnél, és sikerült romániai kapcsolatokat is kiépítenie, némiképpen normalizálódott az életük. Nemrég tért vissza Csernovicból, ahol találkozott a fronton szolgáló férjével.

– Amióta Romániában vagyunk, csak négyszer találkozhattam a férjemmel, Csernovicban. A lányunk szenved meg legjobban a távollétét. Nagyon szomorú, sokat sír... Nem mehetünk vissza Irpinbe, mert ott hiányos az élelmiszer-ellátás, nincs munkahely, nem működnek az iskolák, gyakori az áramszünet, és állandó riadókészültség van. Nem veszélyeztethetem a gyermekem életét – mondja.

Tonya Ukrajnában pincérmőként dolgozott, majd rendezvényszervezéssel foglalkozott. Szakmájában dolgozna továbbra is, de Irpinben bezártak a vendéglők, jelenlegi szolgáltatásuk ételrendelés és kiszállítás. Nem találna otthon munkát. Abban reménykedik, hogy

folytatódik az 50/20 program (sz.m.: a kormány napi 50 lej szállás- és 20 lej étkeztetési díjat fizet azoknak a romániaiaknak, akik ukrán menekülteket fogadnak), így ebből és az egyesülettől kapott jövedelméből megélhetnek.

– Csernovicban nyitva vannak az üzletek, a vendéglők, mintha nem is lenne háború, de Irpinben üresek az utcák... Remélem, hamarosan hazatérhetünk, és boldog életünk lehet a családdal együtt szülőföldünkön – mondja, majd arról érdeklődöm, hogy a fronton levő férje miként vélekedik a háborúról. Könnyes szemmel válaszol: titok...

Könnyebb helyzetben van Inna Biliaeva, az egyesület másik önkéntese, aki az ENSZ Egészségügyi Világszervezetén (WHO) keresztlátott Marosvásárhelyre. A háború előtt Zaporizzsjában több civil szervezettel együttműködve szociálpedagógusként, pszichológusként dolgozott. A háború kitörése után Németországba menekült édesanyjával, aki ott is maradt. Kilenc hónapi németországi tartózkodás után a világszervezethez fordult azzal a kéréssel, hogy találjanak számára egy olyan helyet, szervezetet, ahol használhatja korábbi tapasztalatait. Így ajánlották fel Romániát, és Marosvásárhelyre, a MuresHubhoz küldték, ahol programvezető és természetesen tolmács lett. Akkor is a világszervezetnek szeretne dolgozni, ha véget ér a háború, oda megy majd, ahova a WHO küldi. A háborúval kapcsolatos kérdésekre hezitálás nélkül válaszol: – Ukrán katonai berkekből érkező hírek szerint a háború még egy évet tart, bár mindenki véget vetne a konfliktusnak. Ez nem pesszimista, hanem realis helyzetkép – teszi hozzá.

Halyna Karaesunova szerint Romániában, így Marosvásárhelyen is igyekeznek számukra otthonossá tenni az életüket, a menekültek viszont mégsem érzik jól magukat, hiszen nem ismerik a nyelvet, nem igazán beszélnek világnyelvet (angolul kevesen), ezenfelül a legnagyobb gondot az jelenti, hogy nem dolgozhatnak, nincsenek mellettük rokonaik, a barátok, és bár biztonságban vannak, nincs meg a holnap bizonyossága. Derékba tört korábbi életük, amely – ha véget ér a háború, és hazamennek – nem lesz olyan, mint azelőtt. Vannak, akik még mindig lelki traumákkal küzdenek, gyakori a kialvatlanság, a stressz, amelyet hosszú hónapok

múltán sem tudnak leküzdeni. Az anyák egyedül nevelik a gyerekeiket, idegen környezetben, és ez is pszichikai terhet jelent számukra. Bármennyire igyekeznek, nem tudják megfelelő oktatásban részesíteni őket, ugyanakkor időnként egészségi gondok is felmerülnek, amelyek miatt szintén aggódnak. Nem is annyira a szolgáltatások miatt, hiszen valahányszor ilyen gondjuk volt, a romániai hatóságok, intézmények, az egyesületek mindig készségesen segítettek, de ez nem olyan, mint ha otthon, a megszokott környezetben, a család körében rendeznék gondjaikat. Az ilyen helyzetekből adódó feszültséget tréninggel, beszélgetésekkel, pszichológusok segítségével, szaknácádással próbálják enyhíteni. A legjobb az, ha nem gondolnak a háborúra. Jelenleg arra kell összpontosítani, hogy az adott körülmények között a legjobbat nyújtsák gyermekeiknek, és megoldják a mindennapokban felmerülő kisebb gondokat.

A háborúval kapcsolatban elmondja, a fegyveres konfliktus kirobbanásának gyökerei a szovjet érába nyúlnak vissza, amikor az volt a cél, hogy mindenkit homogenizáljanak, így nem ismerték el a nemzetiségeket, gyakori volt a lakosságcsere. A Szovjetunió felbomlása után létrejött utódállamokban, így Ukrajnában is jelentős kisebbségek maradtak, mint ahogy az orosz–ukrán határ menti vidéken is, ahol viszont többségében oroszok laktak. S bár a háború kirobbanása előtt viszonylag békésen éltek együtt az oroszokkal, a konfliktus után az utóbbiak ellenségesen viselkedtek az ukránokkal. Még mindig él az oroszokban a szovjet érában beléjük táplált felsőbbrendűség. Az orosz történelem is arról szól, hogy miként bővítették területekkel a birodalmat. Putyin is úgy tartja, hogy Ukrajnát Lenin hozta létre, ezért Oroszországhoz kell tartozzon. Az oroszok továbbra is nagy birodalmi álmokat szönek, ezt Putyin politikája is táplálja – mondja, majd a jelenlegi helyzettel kapcsolatban kifejti, nehéz helyzetben van Ukrajna, nemcsak a fronton dúló harcok miatt. Az egész ország készenlétben áll, hiszen nemcsak az orosz, hanem a fehér orosz fenyegetettségtől is tartanak. Mindenki békét és tárgyalásokat szeretne, de nincs akivel, mert az oroszokkal nem lehet szóba állni. A békét nagy-

Abszurd és kegyetlen háború

A nemzetek vezetői kötelezzék el magukat a ukrán háború lezárására, a tüzszünet elérése és a béketárgyalások elindítása mellett – szólított fel Ferenc pápa az ukrán háború első évfordulója alkalmából a vatikáni audiencia-teremben mondott beszédében szerdán.

A katolikus egyházfő emlékeztetett, hogy február 24-én lesz egy éve Ukrajna megtámadásának.

„Egy év telt el ennek az abszurd és kegyetlen háborúnak a kezdete óta. Megbocsáthat-e az Úr ilyen sok bűntettet és ennyi erőszakot?” – kérdezte Ferenc pápa.

Ismételten felhívást intézett a nemzetek vezetőihez, kötelezzék el konkrétan magukat a konfliktus lezárására, a tüzszünet elérése és a béketárgyalások elindítása mellett.

A pápa úgy vélte, „a romokra épített győzelem soha nem lesz igazi győzelem”.

Szerdán Antonio Guterres, az ENSZ főtitkára a közgyűlési vitát megnyitó beszédében hangsúlyozta: Oroszország nem érheti el célját erő alkalmazásával, és reményét fejezte ki, hogy – amennyiben Moszkva elszigeteltséget

érez – eljön egy pont, amikor a nyomás akkora lesz rajta, aminek már nem tud ellenállni. A diplomata úgy fogalmazott, hogy „ez az invázió egy támadás a közös lelkiismeret ellen is”, az egyéves évfordulót pedig gyászos mérföldkönek nevezte Ukrajna és a nemzetközi közösség számára.

Az ENSZ Közgyűlése a kétnapos vita után, a háború első évfordulójának előestéjén, csütörtökön szavazott az Ukrajna által előkészített határozati javaslatról, amelyet kedd délutánig 68 ország biztosított támogatásáról. A dokumentum – a megfogalmazás szerint – „igazságos és tartós békét” sürget Ukrajnában.

Az Egyesült Államok ENSZ-nagykövete kedden egy sajtóeseményen azt mondta, hogy a dokumentum támogatása kifejezetten a békéről szól és nem nagyhatalmi versengésről, választásról az Egyesült Államok és Oroszország között. Linda Thomas-Greenfield ugyanakkor hozzátette, hogy a háborút egyedül Oroszország fejezheti be – akár azonnal – azzal, hogy kivonja csapatait Ukrajnából és tárgyalásostalhoz ül. (hírósszefoglaló)

politikai szinten kell rendezni, a kisemberek csak szenvednek...

A 63 éves Szvetlana Zencsenko nyugdíjas, egy héttel a háború kitörése után menekült el Harkovból. Elmondta, a fegyverropogás nem ijesztette el, de amikor megjelentek az égen az orosz bombázók, akkor úgy érezte, nincs maradás. Böröndnyi holmival indult útnak. Kalandosan ért Marosvásárhelyre: Harkovból Vinicáig vonattal, onnan

autóbuszszal Csernovicba, ahonnan önkéntesek segítségével Suceavába jutott, onnan Szászrégenbe, ahol az egyik bútorgyár tulajdonosa ruhával, pénzzel segítette. Végül Marosvásárhelyen talált lakást. Ittléte alatt súlyos endokrinológiai műtéten esett át. Marosvásárhelyen műtöték, majd gyógyszeres kezelést kapott. A nehézségek ellenére önzetlen, segítőkész emberekkel találkozott, akiknek nagyon hálás. Elmondja, az orosz határtól mintegy 40 km-re levő Harkovot még mindig tűz alatt tartják az oroszok, így nagyon bizonytalan a város helyzete. Abban reménykedik, hogy ha véget ér a háború, lesz majd újjáépítési terv, aminek a kivitelezésében „puszta kézzel” is részt venne. Hiányzik az otthoni virágoskert, amelyet gondozni szokott, majd szomorúan megjegyzi, sajnos egyhamar nem térhetnek haza.

Beszélgetésünk ideje alatt az egyesület székházának egyik terme játszótérre válik. Mintegy tucat gyerek foglalja el magát különböző, korának, érdeklődési körének megfelelő játékkal. A felnőttek külön terembe vonulnak, ahol ügyes-bajos dolgaikat osztják meg egymással. Együtt vannak, ahogy már megszokták. Látszólag jól érzik magukat, és nem is igazán akarnak a háborúról beszélni. Igyekeznek elviselhetővé tenni életüket az idegenben, az otthoni jövő egylőre még távlati terveikben sem szerepel. Azt valamennyien most is megerősítették: ahogy elhallgatnak a fegyverek, még ha utána romokban találják is a házukat, hazamennek újjáépíteni az országukat.

SZÍNES VILÁG

XX. évf. 8. (847.) szám, 2023. február 24., péntek

Ahol erő van a gyakorlásához

A türelem hullámhosszán

– *exkluzív beszélgetés egy hivatás művészetéről*
dr. Sándor Szilárd teológussal, pasztorálpszichológussal –

Sorainkat Eugen H. Peterson A lelkipásztori hivatás művészetéről című könyvében megfogalmazott gondolatával indítjuk: „... az a környezet, amiben a lelkészek dolgoznak, pusztítja a türelmet, és jutalmazza a türelmetlenséget. Az emberek kényelmetlenül érzik magukat a rejtély – a misztérium, azaz Isten – és a rendetlenség – azaz saját maguk – találkozásakor. Hogy távol tartsák magukat mindkettőtől, programokat találnak ki, és lelkészeket fogadnak fel, hogy menedzseljék ezeket a projekteket, melyeknek megfelelő struktúrája és elérhető célja van. Egy csapásra megszabadulnak a rejtélytől és a rendetlenségtől. Ez csábító... A lelkészek különösen ki vannak téve a veszélynek, hogy éppen annak a fertőzésnek legyenek azonosítatlan hordozói, amelynek a felismerésére és gyógyítására meghívást kaptak... Istentiszteleti teljesítménytűrához. Az »északi-sarki expedíció« szolgáltatja azt a képet és magyarázatot. Mindegy, hogy az Északi-sarkra megyünk vagy a templomba, úgy tűnik, egy dolgunk van: hogy működőképes kompromisszumot találjunk nagyszabású elképzeléseinknek és a között az abszurd valóság között, akik mi magunk vagyunk...”

Nagy-Bodó Tibor

– *Tiszteletes úr, a fenti idézet alapján úgy éreznék, hogy az a környezet, ahol a lelkészek dolgoznak, az – talán – pusztítja a türelmet. Egyetért-e ezzel?*

– A lelkesítő munka – amennyiben létezik ilyen –, távolról szép, csodálatos, és mi tagadás: irigylésre méltó. Szóval munka – mert hát a lelkész is dolgozik... Vagyis az a lelkész, aki ebből él, annak munkája a „lelkészség”, hiszen hivatalosan munkakönyvvel alkalmazzák e munkára, az ennek megfelelő végzettsége után. Dolgozik a pap, és ezért fizetés jár neki, és majd reménység szerint nyugdíj is – annak megfelelően, amint befizette ezt a járulékot a munkaadója a fizetése után, mint minden más alkalmazott esetében.

Erről talán kevés szó esik. Inkább hadd éljek egy hasonlattal. Hasonlítsuk össze a lelkesítő munkát egy csokor virág átadásával. A lelkesítő munka is egyfajta „felköszöntés”, merthogy – jó esetben – ünnepeljük az embert, és mindez Isten színe előtt történik. Amikor viszont a csokor virágot kézbe vesszük, akkor nem gondolunk arra, hogy a földet meg kell művelni, és a virágmagokat vagy a virághagymákat föld alá kell vetni, ültetni, majd gondozni kell ezeket; megfelelő hőmérsékleten és megfelelően öntözni kell, majd a többszínű virágokat le kell vágni és csokorba kell kötni oly módon, hogy legyen szép, legyen benne összhang, legyen tetszetős a szemnek, a léleknek.

A csokor virágnak az értéke a pillanat varázsa, amikor átadjuk ezt annak, akit felköszöntünk. Ezzel egy időben arra nem gondolunk, hogy a csokor virágot vázában csak egy pár napig tarthatjuk, mert ha elfonnyad, elszárad, akkor már nem dísz, hanem szemét a házban.

Hasonló a lelkesítő munka is:

csak az látszik, hogy „valaki” átadja a csokor virágot, de hogy előtte és utána mi történik, az láthatatlan, és senki sem törődik ezzel. A lelkesítő munka nemcsak a virágcsokrok átadásából áll, hanem a föld megműveléséből, a virágok gondozásából, majd a virágszálak csokorba kötéséből, az ünnepélyes és alkalomhoz megfelelő szavak megtalálásából, és a szavak szívhez szóló, lélekinéző elmondása is fontos, majd mindezek után az elfonnyadt, elszáradt virágokból össze kell gyűjteni ismét a magokat, amelyeket ismét el lehet és el is kell újra ültetni a termőföldbe.

Ekkor még nem is említettem azt, hogy sokszor a lehetetlennel egyenlő vállalkozás az, hogy az alkalmas vagy éppen alkalmatlan időben való találkozásnak és párbeszédnek a légkörét, a terét biztosítsuk a szavakkal, a megszólítással, vagy éppen a csendes némasággal, tekintettel, kézfogással, baráti öleléssel – mert a csokor átnyújtása mindezek nélkül semmit sem érne.

Hogy a virágcsokor-hasonlattól közelebb kerüljünk a lelkesítő munka hétköznapijára felé, akkor csak azt kell említenem, hogy a lelkesítő munka, az a környezet, ahol a pap dolgozik, az nem csak a „palástos szónoklatokból” áll. A lelkész a munkaadó egyházközösségnek, egyházkörnek, egyetemes egyháznak, valamint az államnak is az alkalmazottja egy időben – és mindez Isten színe előtt hivatás is egyben.

Olyan feladatai vannak az alkalmazott lelkésznek, amelyeket éppen az adott egyházközösségben az intézményes elvárások megkövetelnek tőle, amit vagy sikerül összhangba hoznia az adott gyülekezettel, illetve annak vezetőivel, vagy kevésbé sikerül, esetleg egyáltalán nem sikerül. A feladatok igen sokrétűek lehetnek: a meglévő épületek tatarozásának vagy esetleg az új épületek építésének a megszerve-

zése, pályázati lehetőségek kihasználása, adományok begyűjtése, földök, erdők vagy más egyházközösségi birtokok ügyvezetése, vagyis hát a „menedzselés”, és hát a „marketingfeladatok” ellátása, könyvelése, illetve ennek követése, és még nem említettem semmit arról, amelyek ténylegesen a lelkesítő hivatással együtt járnak – csupán egy földre szállott elvárás listának egy pár tételét említettem, pedig mindezek mellett vagy mindezek ellenében is, a lényeg inkább a lelkigondozás, vallásérkölségi nevelés, prédikálás, család- és beteglátogatás, közösségszervezés, állandó tanulás és sok-sok más hasonló tennivaló. Hát, döntse el a tisztelt olvasó, hogy mennyire pusztítja a türelmet az a környezet, ahol a lelkészek dolgoznak többirányú elkötelezettséggel.

Még nem tértem ki arra a kérdésre, hogy a lelkésznek munkája végzéséhez csendre van szüksége, és hogy ez a csend megadatik-e számára abban a környezetben, ahol él és dolgozik. A lelkesítő munka környezetében ugyanis a lelkész belső lelki környezetére és arra a külső környezetre is gondolnunk kell, ahol dolgozik, munkálkodik, és hogy azok, akikkel kapcsolatban van, kik, hogyan és mennyire értékelik a munkáját, mennyire és hogyan „számoltatják el” a napi vagy heti ledolgozott munkaidejével, hogy miképpen „méri”, milyen mutatók alapján ennek az eredményét, a hatékonyságát, a hasznát, mennyiségét, minőségét és sok más, sokszor elképzelhetetlen statisztikai vagy egyéb elvárások alapján a munkáját. Szóval ettől is függ, hogy pusztítja-e vagy sem a türelmet a környezet. És még nem tértünk ki arra, hogy ezt a türelmet hol és hogyan is érhetjük tetten.

– *Ön most milyen környezetben dolgozik?*

– 2022. szeptember 1-jétől főtisztelendő Kovács István püspök úr előzetes egyeztetés után kinevezett

a Székelykői Unitárius Egyházközösségbe, a hozzá tartozó iszlói, kisilylyei, valamint járai leány- és szórványgyülekezetekbe. Korai lenne bármit is állítanom a környezetről, hiszen még egy félévi régiségem sincs az új szolgálati helyemen. E megállapítás mellett hálás vagyok minden unitáriusért, akiknek lelkésze vagyok az egyházközösségben, mindazért, hogy a megpróbáltatások és nehézségek mellett is megtartották és tovább is adták a hitüket. Hálás vagyok az önkormányzatok, az iskola vezetőségének, a kollégáknak, valamint a testvérfelekezetekbeli lelkészársaimnak, a különböző intézményeknek, cégvezetőknek az együttműködésért, a támogatásokért, amint a közös „barázdába” beállhattunk e szolgálatban, vagyis ebben a munkában. Ugyanakkor bizalommal tekintek a jövőbe, ami a Vis Vivalis Egyesület segítő szolgálatát illeti, remélve a közös munkát a pszichológusokkal, pszichiáterekkel, pedagógusokkal a lelkigondozás terén.

– *Hol kezdődik, és merre tart a türelem?*

– Ez a türelem ott kezdődik, ahol felismerhetővé válik a nehézség, a teher vagy bármi, amire válasz lehet a türelem. Ez az úgynevezett „tudatos türelem”, de bizonyára van „tudattalan türelem” is.

A türelem ott kezdődik, ahol erő is van ennek gyakorlásához, hiszen a türelem nem önfeladás, nem a pusztulás felé tartó állapot. A türelem mindazonáltal személyfüggő és a közösséggel való kapcsolatnak a lenyűgöző lehetősége is egyben.

– *És milyen ez a türelem?*

– Ez a türelem nem feledkezik meg arról, hogy mi kik vagyunk, honnan jöttünk és merre tartunk.

– *Meddig és hogyan biztosította az 1568-as tordai országgyűlés a vallási türelmet?*

– Egyháztörténeti síkon gondolkozva az unitáriusok számára csak rövid ideig biztosította. János Zsigmond fejedelem halála után ugyanis megjelent az ún. „innovációs törvény”, ami teljesen teljesen szemben a szabad vallásgyakorlással és teológiai művelésének a lehetőségével.

Maga Dávid Ferenc is ennek lett az áldozata: Déva várába zárták, ahol mártírhalált halt, mert nem volt hajlandó a hit és lelkiismereti szabadságra, a türelemre hivatkozva elfogadni a kötelező érvénnyel bíró teológiai tanításokat és lemondani szabad kutatás jogáról.

Dávid Ferenc nevét halála után háromszáz évig nem lehetett emlegetni, és csak ezután ünnepelheték meg az unitáriusok egyházalapító első püspökük emlékét. Az unitáriusok számára tehát e háromszáz év alatt is a türelmi erő jelentette a megmaradást.

Ugyanakkor a történelem folyamán volt még alkalom, amikor a teológiai és vallásos elnyomás idejében a türelem éltető forrása nem apadt ki. Például az 1797. szeptember 13-án Székelykálban született Aranyosrákosi Székely

Sándor püspök 1853. január 27-i halála után az unitáriusok nem választhattak püspököt. Ekkor a püspök hiányában az egyházi, világi vezető, a szintén Székelykálban 1816. január 13-án született és 1878. január 7-én Kolozsváron elhunyt Kaáli Nagy Elek főgondnok biztosította az egyház védelmét. Tehát ekkor is a türelemre volt szükség a túléléshez, de a sort folytathatnánk tovább a küzdelmes 1848-as forradalom utáni, valamint az első és második világháborúk korszakával, elérkezve a napjaink kihívásaihoz, amikor szintén a türelem az éltető erő.

– *Az előbbieket után, a múltból a jelenbe érkezve, kérem, ossza meg a jövő tervezésével kapcsolatos gondolatait is...*

– A türelem hullámai valóban nemcsak a múltnak és a jelennek a kihívásaival való szembenézés partjait mossák, hanem a jövőre is tekintenek.

Maradjunk az előbb említett Kaáli Nagy család „vizein”. Kaáli Nagy Elek főgondnok az egyetemes unitárius egyház védelmét biztosította abban az időben, amikor tiltva volt a püspökválasztás. Említhetném viszont Kaáli Nagy Árpád néhai felügyelő gondnok nevét is, akinek az élete szintén összefonódik az egyház és a közösség szolgálatával. E nemesi családból hadd említssem meg Kaáli Nagy Dezső nevét is, akinek a nevét őrzi a balatonboglári emlékkövek, és ha már a Balaton vidékéről volt szó, megemlítem Kaáli Nagy Géza professzor nevét, aki a magyar lombikbeprogram elindítója, és aki a Balatontól nem messze Dörgőcse településen a Kaáli Nagy Automotor-múzeumot működteti.

De érkezzünk közelebb – Székelykálba. Itt az ősi birtokon lakó Kaáli Nagy család az idén augusztus 13-ára várja a leszármazottakat. E napon, ha Isten is úgy akarja, az egyházközösséggel közösen a Kaáli Nagy-emlékszobában meg lehet tekinteni e családdal kapcsolatos érdekességeket, értékeket, valamint az egyházközösséggel, egyházzal való kapcsolatot feltáró emléktárgyakat, fényképeket. Az eseményt istentisztelet teszi ünnepélyessé, amit, ha Isten is úgy akarja, Vida Rozália, a Kaáli Nagy család leszármazottja tart majd, ezt követően pedig emlékjelhagyásra kerül sor, majd szeretetvendégségre. Az elkövetkezőben más családok számára is szeretnénk ünnepséget tartani, emlékszobával és szeretetvendégséggel, közösségépítő és lelkigondozói céllal.

Az ősz folyamán az egyházközösségben még tervezünk egy ünnepséget, Aranyosrákosi Székely Sándor püspök emlékére, szintén vendégszobával és szeretetvendégséggel, ahova Fazakas Levente esperes urat és Kovács István püspök urat is várjuk. Szóval a türelem hullámhosszai a múltból felmorajlanak a jelenbe, és reménység szerint szelíd hangon átsuttogják velünk és bennünk a jövőbe is ennek éltető, megtartó erejét.

A természet kalendárium (DLIII.)

Kiss Székely Zoltán

*Bimbó-fejtő szép tavasz!
Mint kis gyermek, olyan az:
A mogorva tél után
Fürge, tiszta, friss, vidám!*

Zigány Árpád író 1910-ben megjelent *Csengő-bongó versikék kis emberek mulatására* című kötetéből vettem e sorokat mai február végi – március eleji sétánk kedves-nálójának. Újságíró, regényíró és színpadi szerző – mindez együtt volt ő. Mi több, a *Tolnai Világlexikon* főmunkatársaként több tucat, 8-40 hasáb terjedelmű enciklopédia-szócikket is írt irodalmi és kulturális témákban, sőt olykor műszaki-technikai területen is: adatgazdag és nagy terjedelmű a Danteszócikke, de ilyen igényű az aviatikáról szóló is.

Hogy mégis gyermekversét vettem elő? Bocssád meg bohóságom, kedves Olvasóm. Mentségemre: tavasz közeleg!

S hogy ne csak megkövessém olvasóim, de helyre is rángassam a Kalendárium babéros útját, *Rainer Maria Rilke* gondolatával folytatom:

Itt áll a gyámoltalan virág, és virulni akar; ez az egyetlen, amit tehet, virulni tud csupán, s ezzel valóban nem akar zavarni senkit, és mégis mindenki ellene van: a fekete feltalaj, amely őt csak hosszas kérések után engedi át, a nappalok, mik vaktában zúdítanak rá melet és esőt és szelet, no és az éjszakák, melyek lassacsán lopóznak oda hozzá, hogy jeges ujjakkal fojtogassák. Am ez a gyáva, gyászos harc, ez a tavasz.

Kemény, vérfagyasztó megfogalmazás. Egy olyan költőtől, aki amikor *A zenéhez* szól – **Tandori Dezső** fordításában – csupa rajongás: vágy... a lakhatatlan után.

Zene: szobrok lélegzete. Képek csöndje, talán. Te nyelv, hol a nyelvek véget érnek. Idő, mely függélyesen állva, mulandó szívekre mutat. Érzések – ki iránt? Ó, érzés átváltozata – mivé? –: hallható tájjá. Ó, Idegen: zene. Tőlünk sarjadt szívtér. Legbensőnk, mely túllép rajtunk, mert kifelé tör – szent búcsúvétel: mert a benső vesz körül, mint legtanultabb távolunk, mint lég fonákja: tiszta, hatalmas, már lakhatatlan.

Ez a hol vérfagyasztóan realista, más-kor rajongásig pesszimista német költő néha fenségesen természeti képekkel ajándékoz meg:

Fenyvesek zihálnak rekedten, fénypárna nő kerekdeden – télbe oltott béke

*Fenyvesek zihálnak rekedten
hó alatt, s minden gally körül
fénypárna nő kerekdedebben.
Fehér csapás fut fel csendesen,
a ház otthonossá derül.*

*Óra jár, gyerkőcök remegnek:
zöld tüzhelyben hars fahasáb
rogy zajával ligetszeleknek, –
kint fehér flitterek lebegnek,
perc nő Öröklétté tovább.*

A *Fenyvesek zihálnak rekedten* – **Efrim Israel** fordításában – második versszakával visszatérünk a gyerekek világába, de már mint kívülálló szemlélő lebbenünk át a tavaszt váró öröklétté.

122 évvel ezelőtt, 1901. február 28-án született **Linus Carl Pauling** német származású amerikai kémikus, a modern szerkezeti kémia és a molekuláris biológia egyik megalapozója. 1951-ben ért munkája csúcspontjára a biológiai nagymolekulák szerkezetének felderítésében az alfa-hélix felfedezésével. Pauling a hemoglobin szerkezetét egy olyan modell segítségével mutatta be, amelyben az atomok egy csavarvonalon vannak elrendezve, és ezt a gondolatot általánosságban a fehérjékre is kivetítette. Erre a csavarvonal-szerkezetre vezethető vissza a kettős csavarvonal is, amit **James D. Watson** és **Francis Crick** a dezoxiribonukleinsav szerkezetének posztuláltak. 1954-ben *kémiai Nobel-díjat* kapott a „kémiai kötés természetének kutatása terén elért eredményeiért és ezeknek a komplex vegyületeknek a szerkezetmeghatározásában történő felhasználásáért”.

1957-ben **Barry Commoner** biológussal petíció-hadjáratot indított. Észak-Amerikában élő gyerekek tejfogáiban vizsgálta a radioaktív stroncium-90 eloszlását, és arra a következtetésre jutott, hogy a légköri nukleáris kísérletek károsak az egészségre a radioaktív csapadék miatt. 1958-ban Pauling és felesége 11 000 tudós által aláírt petíciót adott át az amerikai kormánynak az ENSZ nevében, amelyben az atomrobbantások befejezését követelték. 1962-ben megjelentette könyvét *No more war! (Soha többé háborút!)* címmel. A nyilvánosság nyomásának engedve 1963-ban **John Fitzgerald Kennedy** és **Nyikita Szergejevics Hruscsov** moratóriumot írt alá a nukleáris kísérletek tilalmáról. Azon a napon, amikor életbe lépett az atomszendegyezmény, a Nobel-díj-bizottság Paulingot *Nobel-békedíjjal* tüntette ki. A díj adományozása politikai vihart kavart, a „kriptokommunistának” tartott Pauling kitüntetések az amerikai kormány tiltakozott...

106 évvel ezelőtt, 1917. március 1-jén elkobozták a *Nyugatot* aznap megjelenő számát. A „bünös” **Babits Mihály** volt, az ok a *Fortissimo* háborúellenes verse volt.

*Haragszik és dül-fül az Isten
vagy csak talán alszik az égből,
aluszik vagy halott is éppen –
ki költi őt föl, emberek?
Anyák, sírjátok hangosabban:*

A gyámoltalan virág virulni akar – békeváró tavasz

*akit föl nem ver annyi ágyú,
rezzenti-é gyenge sírástok?
És ne is könnyel sírjátok,
mert a könny mind csak földre hull
hanggal sírjátok föl az égre,
sírjátok irgalmatlanul:
ne oly édesen mint a forrás,
ne oly zenével mint a zápor;
ne mint a régi Niobék:
hanem parttalan mint az árvíz
sírjátok vagy a görgeteg
lavina, sírjátok jeget,
tüzet sírjátok mint a láva!
A drága fiúk hullanak
vérben a hóra napra-nap.
Ne hagyjatok aludni senkit:
ki ma csöndes, gonosz vagy gyáva,
de érdemes-e félni még?
és érdemes-e élni még?
Ó, mért nem hallani hangotok?
Menjete a piacra sírni,
sikoltatok a templomokban
vadak asszonyai, vadakká
imuljatok örjítő, örült
imában!*

*És ha hasztalan
ima, sírás: – mi káromolni
tudunk még, férfiak! Ma már
hiszünk káromlani-érdemes
alvó magasságot a Sorsban.
Hányjuk álmára kopogó
bestemmiáknak jégesőjét!
Mért van, ha nincs? Mért
nincs, ha van?
Tagadjuk őt, talán fölébred!
Cibáljuk őt, verjük a szókkal!
mint aki gazda horkol égő
házban – a süket Istenét!*

Süket! Süket!...

*Ó ma milyen jó
volna süketnek mint az Isten!
Süket a föld, nem érzi hátán
hadak alázó dobogását.
Jó volna süketen csirázni
mint virághagyma föld alatt:
minden süket, földben, Isten-
ben*

*csak az ember szakadt ki a
süket Istenből iszonyokra
kikelt belőle féreg-módon,
Isten férgének, viszkető
nyüzsgésre, fájni – mert ami
nem süket Isten: fájdalom,
míg az Istenbe visszahal!*

Éppen e vers megjelenése előtt egy év-századdal, 1917. március 2-án született **Arany János**. Hatvan éveskorában, 1877-ben írta volt a nyolcsoros *Civilizáció* szösszennét:

*Ezelőtt a háborúban
Nem követtek semmi elvet,
Az erősebb a gyengétől
Amit elvehetett, elvett.*

*Most nem úgy van. A világot
Értekezlet igazgatja:
S az erősebb ha mi csinyl tesz,
Összeül és – helybehagyja.*

Én meg 2023 másod-harmad hó fordulóján azon morfondírozom, hogy sem így, sem úgy nem jó.

Megváltoztatni nem tudom, de szólok. Szóljunk sokan. Imával és káromkodással: nem jó ez így!

Békés tavaszodás. Meletet ígérő nap-felkelték. Másod-harmad hó fordulóján **Aprily Lajossal** indulok erdőt járni, a még zúzmarás erdőt. Ő meg éppen a természet védszentjét, **Szent Ferencet** hívja az útra 1965-ben írt *Assisi, jöjj...* című versében:

*Vadjárta út ez, vadcsapás,
moha-szegélye zúzmarás.*

*Halkul a léptem. De a vad,
az őz s a szarvas megszalad.*

*Pedig kezem fegyvertelen.
Assisi, hívlak. Jöjj velem.*

*Nagyobb erőd van, több hited,
a szarvast megszeliéd.*

*A farkashoz is volt szavad:
megállt a gubbiói vad,*

*mert csodát tett keresztjeled...
Az erdőn hadd járjak veled.*

*Assisi, szólj. Én hallgatok.
Úzött és nyugtalan vagyok.*

*Assisi, mellettem haladj.
Lelkemnek békességet adj.*

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2023-ban, a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapján

8. Hajókirándulás Saint-Tropez-ba, hazatérés

Veress László

A 180 km hosszú francia Riviéra partjai mentén mintegy 80 kilométerre fekszik Cannes-tól a tájainkon is jól ismert nevű város, Saint-Tropez, a helyiek egyszerűen Saint Tropeznek nevezik. A két város között a hajó majdnem légvonalban közlekedik, így a távolság is rövidebb, alig 50 km, másfél órai kellemes tengeri kirándulás a parttól egy kilométernyire.

Hajóval maga az utazás is élmény a Földközi-tengeren, egy pillanatra sem unalmas. Jól látható, egymást sűrűn követő települések közelében suhanunk el. A tengeri betegség itt és ilyen rövid idő alatt kizárt. A hajón minden korosztály és számtalan nemzet képviselve volt.

Messziről feltűnnek a Saint-Tropez-t övező dombok, hegyek, majd a kikötőben veszteglő hajók, jachtok, csónakok mögött az erődítmény és maga a város.

A keskeny félszigeten levő Saint-Tropez egykori csendes hajójavító és halászfaluból nőtte ki magát a 20. században, és vált nyüzsgő üdülőhelyé. Az ismert szexszimbólum, Brigitte Bardot francia színésznő az 1950-es években érkezett Saint-Tropez-ba, látogatása és ott-tartózkodása valósággal felforgatta a nyugodt halászfalucska életét. A színésznő itt debütált 1956-ban az És Isten megteremté a nőt című

mottója ma is „Ad Usque Fidelis” (Mindvégig hű).

A kikötő felől, „álmójachtok” sokasága mellett közelítjük meg a várost, ahova több tízezer turista érkezik naponta, évente akár hatmillió is. Az itt lakó mintegy ötezer ember szerint ennél több már nem is kelene, a város nyolcezer főnek megfelelő szállodai hellyel rendelkezik.

Régi, de csinosan rendben tartott házak között megyünk fel a város központja irányába. A központi teret pálmák övezik, apró kávézók tarkítják, együtt sodródunk a tömeggel a Café des Arts előtt, ahol a művészek, értelmiségiek találkoznak. A Traveres de la Gendarmerie téren, ahol a saint-tropez-i csendőr filmsorozat forgatták, megnézzük a csendőrmúzeumot. A lütyő csendőr, Cruchot szerepét a felejthetetlen Louis de Funès alakította.

A téren, a csendőrmúzeum közelében van egy Brigitte Bardot-szobor is. A nemzetközileg is elismert színésznő az 1960-as évek prúd korszakában, kicsapongó életmódja miatt, hol a rajongás, hol a megvetés tárgya volt, sőt a „bűn megtestestítőjének” is tartották, ezért többször is próbált véget vetni életének. Azóta nagyon megváltozott a világ! A színésznő 39 éves korában végleg visszavonult, saint-tropez-i otthonában létrehozta állatvédő alapítványát.

A város főterétől félórai gyaloglással kapaszkodunk fel a nem túl

otthont. Szinte kötelező meglátogatni, klasszikus és modern festmények egyaránt láthatók itt. Számomra ismerős léggörgető árasztott, talán ezért is kimagaslóan kedves volt Henri Matisse Cigánylány című festménye.

Elbúcsúzunk Cannes és Nizza mellett a francia Riviéra legismertebb városától, és délután visszaérkezünk szállodánkba, elég időnk maradt a vacsoráig, s talán egész életünk utolsó kiadás furdózására a Földközi-tengerben.

A saint-tropez-i kirándulásunkat követő napon korán reggel indulunk a segesvári otthonunkig három teljes napig tartó utunkra. Az olasz Riviéra mentén, Génova közelében, az Appennineken keresztül futó autópályáról néhány rövid „technikai” szünet miatt tértünk le, hosszabb ideig Milánóban időztünk.

Milánó

Milánót, régi magyar nevén Májlandot, Olaszország második legnagyobb városát, az Olaszországtól gyakran elválni óhajtó Lombardia fővárosát mindenképpen érdemes megismerni. A városnak 1,5 millió lakója van, vonzáskörzetével együtt 3,1 millió. Mindössze 5-6 óra áll rendelkezésünkre a városlátogatásra, csak a legfontosabb nevezetességeit volt alkalmunk megtekinteni.

Milánóban az autóbusról a nevezetes Sforza-kastély (vár) közelében szálltunk le, de mégis a milánói dómhoz siettünk, mert a dóm meglátogatása csoportok részére csak előzetesen egyeztetett időpontban lehetséges, és nem keshettünk el. A turisták közül sokan úgy tartják, hogy Milánóba főleg a dóm miatt kell elmenni, nem csoda hát, hogy a Duomo di Milano előtti téren gyakran hosszú sorok vannak. A dóm és az előtte levő tér Milánó „szíve”. Itália második legnagyobb katedrálisát a 14. században kezdték építeni észak-európai gótikus stílusban, később belsejében megjelentek az olasz reneszánsz stílus jellegzetességei is, csodálatos az összehatás. Megszakításokkal több évszázadon át folyt a munka, még a 20. században is, külső megjelenésében az építészek mindvégig ragaszkodtak az eredeti gótikus stílushoz. A katedrálisba lépő látogatót valósággal meghökkenti a főhajó magassága, a világon alig van párja. Gyönyörű ablakai a virágos gótika alkotásai.

A dóm előtti térről nyílik Milánó másik nevezetessége, a Galleria Vittorio Emanuele II. (magyarul II. Viktor Emánuel csarnok), ami nem más, mint a világhírű divatmárkák óriási, fedett sétánya. Ismert, hogy Milánó a divat egyik fővárosa Olaszországban, valószínűleg egész Európában is. Itt az árak felső határa valahol az egzekben van, különösen egy tájainkról odavetődött turista számára.

A divatcsarnok közelében van a milánói Scala (Teatro alla Scala), Olaszország, de talán az egész világ legismertebb operaháza. Építését még Mária Terézia rendelte el a 18. század hetvenes éveiben. Legendás akusztikája példa volt sok operaháznak. Számos, az olasz operát népszerűsítő kiváló zeneszerző, mint Rossini, Donizetti, Verdi, Puccini műveit itt mutatták be először. Műsorán szerepelt Kodály Zoltán Székelyfönője, Bartók Bélának A csodálatos mandarin című darabja, George Enescu művei, énekelt itt Svéd Sándor, Melis György, Miklósa Erika, a bukaresti Emil Marinescu, Maria Ciubotaru, és itt lett egy ária előadása közben tüdejére

A milánói dóm

szívott légy áldozata a kolozsvári Tomel Spätaru, aki a helyszínen meghalt. Sajnos a Scalat csak kívülről tekinthetjük meg, így családást okozott a kicsinek, jellegtelenné tünő épület.

Folytatjuk utunkat a Sforza-kastély irányába, közben modern villamosok, de több, 95 évnél is idősebb villamos zötyög el mellettünk. A borítás nélküli fapados villamosmatuzsálemek nem nosztalgiajáratok, szerves részei a város tömegközlekedésének a múlt század első évtizedeitől (1928-1935). Napi rendszeres karbantartásuknak köszönhetően ma is üzemképesek.

A Castello Sforzesco (Sforza-kastély) maga a régi vár, hatalmas zöld terület közepén fekszik. Eredetileg védelmi céllal épült a 15. században, várak és meredek várfal vette körül, az eredeti épületet lerombolták, majd újjáépítették, számos neves művész szépítette, köztük Leonardo da Vinci is, de műveik egy része a következő évszázadok – spanyol, majd francia hódítók ellen viselt – háborúi közben megsemmisült. 1707-ben az osztrák csapatok elhódították Milánót a spanyoloktól, majd 1796 júniusában francia csapatok foglalták el, a Nizzában született Masséna tábornok vezetésével. Ekkor került francia fogságba a vár több osztrák védőjével együtt Kisfaludy Sándor magyar költő. A kastély a második világháborúban is súlyos sérüléseket szenvedett, de helyreállították, ma teljes szépségében látogatható.

A főbejárat felőli részén egy 70 m magas torony épült (Torre del Umberto I.), a köznyelv oratoronynak nevezi (Torre del Orologio), rajta öt Sforza-címer látható. Számos múzeumnak otthont adó épületekkel körülvett három belső udvar következik. A múzeumok látogatói

megcsodálhatják Leonardo da Vinci (1452-1519) mennyezetfreskóit, híres festőművészek képeit, egyiptomi, őskori, középkori emlékek gazdag gyűjteményét.

Késő délután hagytuk el Milánót, az éjszakát egy veronai szállodában töltöttük, másnap korán reggel indultunk haza. Utunk közben átkeltünk a Júliai-Alpok csodálatos természeti tájain, és magunkban elhatároztuk, hogy ide még visszatérünk. Azután Ausztria legdélibb tartományán, Karintán keresztül, a 20 km hosszú Wörthi-tó mellett vezetett az utunk. A mediterrán hangulatú régió kedvelt nyári turisztikai célpont, télen síközpont, az alkalmazottak húsz százaléka a turizmusban dolgozik. Alkalmunk volt meglátogatni a tartomány és a Wörthi-tó fővárosát, Klagenfurtot.

Klagenfurtnak mintegy 90 ezer lakója van, nevezetes látványai gyalogosan kényelmesen körbejárhatók. A város jelképe a Sárkányszökőkút, ezt 1590-ben faragta egy szobrász, később egy Herkuleszobrot és egy Szentháromság-oszlopot is csatoltak hozzá. A 16. században épült a város legimpozánsabb, kéttornyú épülete, a tartományi székház (Landhaus), valamivel később a városháza. 1958-ban kezdték el építeni a világ több mint 150 leghíresebb épületének modelljét (1:25 arányban) magába foglaló Minimundust. Csoportunk több tagjával együtt tértünk be Klagenfurt 16. században, eredetileg protestáns templomnak épült, barokk stílusú, lenyűgöző katedrálisába, ahol hálásan gondoltunk vissza végéhez közeledő körutunk állomásaira.

A késő esti órákban értünk Székesfehérvárra és másnap haza, Segesvárra.

Csendőrmúzeum, Saint-Tropez

filmjével, házat vásárolt itt, és ebben más hírességek is követték. Néhány év múlva (1964-től) itt forgatták az egész világon ismert A saint-tropez-i csendőr filmeket, az őrmestert alakító Louis de Funès-vel a főszerepben. Saint-Tropez-ban mind a Bardot-, mind a Funès-kultusz nagy, a rossz nyelvek szerint akár át is keresztelhetnék a várost Szent Bardot névre.

A város névadója, Szent Torpes (Tropes) a Római Birodalomban Kr. u. az első században Néro császár legionárius tisztje volt, aki keresztény hitre tért, emiatt Néro lefejeztette. A legenda szerint a holttestet egy kakassal és egy kutyával egy csónakba rakták Pisában, majd az áramlatok Génováig vitték a csónakot, ahol az érintetlenül maradt holttesttel zátonyra futott. Génovában később szentté avatták.

A 15. század vége felé két tucat génovai család telepedett le a sok kalóztámadás miatt elnéptelenedett falu területén azzal a feladattal, hogy újjáépítse a falu erődítményét és gondoskodjon az öböl biztonságáról. A kialakult település védnöke és a falu neve Szent Torpes (Tropes) lett. Azóta is minden május 16-17-18-án megünnepelik itt a szent napját, az erődítmény és a város

magas dombon fekvő várba. Az 1590-ben épített citadella épségben vészelte át az évszázadok viharait, annak ellenére, hogy 1944 augusztusában a szövetséges csapatok partraszállása itt kezdődött. A sarkotornyok és oldalfalak olyanok, mintha tegnap fejezték volna be az építést a kőművesek. Csodálatos kilátás nyílik innen a Földközi-tengerre, a városra és a várost övező szőlőmezőkre, Saint-Tropez a francia borregió része is.

A citadelláról visszatérünk a városba, és a Riviéra csillogó ékkövének is nevezett város egyik kávézójában pihenjük ki fáradozásunkat. Megtapasztaljuk, hogy a város hétköznapi szolgáltatások magas áráiról szóló hírek igazak. Egy szimpla, rövid kávéért fejeként 8 eurót fizettünk. Ugyanaz Nizzában 4 euró volt. Lakásvásárlás szempontjából a világ tíz legdrágább településének egyike, magának a parkolási díjak is, különösen a jachtokéi, 1500 euró is lehet egy napra!

Jóval hajónk visszaindulása előtt elindulunk a kikötő irányába. A kikötő közelében, egy kis utcácskában lehető fel a város egyik leghíresebb épülete, amely korábban kápolna volt, és jelenleg a Modern Művészetek Múzeumának ad

A Sforza-kastély bejárata

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1038.

Tolsztoj nézetét idézzük a rejtvény főszoraiban.

	1	BELGIUMI ÜDÜLŐ-VÁROS	A HÁZBA FRANCIA ÍRÓ (ÉMILE)	LAPPFÖLDI SZARVAS	NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS	ISKOLA ALSÓ TAGOZATA
	A					E
		TORINO FOLYÓJA NAGYOBB HE-LYSÉG		DOBOGÓS SPORTOLÓ KAPJA IDÉMÉRŐ		
NAPSZAK	2	KÁRTYA-LETÉT RAKTÁRBAN TART			RÓMAI 1100 AFRIKAI FOLYAM	
			AZ ARGON VEGYJELE JUTTAT	SZERB VÁROS	KASSÁK L. LAPJA VOLT	
ZADAR MA-GYAR NEVE			BARÁT (FRANCIA) OLASZ EX-KIRÁLYNÉ		NÉVELŐ AZ ARZÉN VEGYJELE	
OLASZ KAR-MESTER (ALBERTO)				FORMA KÉZZEL ILLET		
DÜLEDÉK		FOLYADÉK A SZARKA FARKAI		AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK LATIN ÉS		
TOVA EBLAK		KUTAT CSAVAR			KILO (RÓV.) ÁRU-KINÁLAT JELZŐJE	
		OKTAT OROSZ HELYESLÉS			A TEKE LÉNYEGE! GÁTBA ÜTKÖZIK	
TELLER ... (ATOM-FIZIKUS)			BANKBETÉTI KÁTÉI	... MARS! (EREDJI) KÖLTŐI SÓHAJ		
A TÖLGY TERMÉSE VÉRFAKTOR			FED, BORÍT ANGYAL-RANG			
		BASZK TER-RORSZERV. BUDAPESTI EGYETEM		SEREG PÉNZZÉ TESZ		TÖRVÉNY (FRANCIA)
GÖRÖG LEVEGŐ			SZOLMIZÁ-CIÓS HANG LE	ÉNEK SZELLEMI ALKOTÓ		
GYILKOL		MIKSZÁTH-HÓS (MIKLÓS) ALUMINIUM VEGYJELE			JAPÁN DRÁ-MAI MŰFAJ NÉVELŐ	
			MŰVÉSZET-TÖRTÉNE SZ RÓMAI 50			
PÁGER ... (SZÍNESZ)	F					L.N.J.

A FEBRUÁRI ÉVFORDULÓK (2.)

című pályázat nyertesei:

Antal Gabriella,
Marosvásárhely, 1848. út
Sándor Rozália,
Marosvásárhely, Nárcisz u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

KOPERNIKUSZ; RAJNER; RENAN; HARRISON; RÖNTGEN; CHAMBERS

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a február 17-i számból:

Ikrek:
Az igazi

Skandi:
Erőszak ritkán orvosol, mert nem világosít fel.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

FEBRUÁRI ÉVFORDULÓK (4.)

	1	2	3	4	M	5	6	7	8	O
	9					10				
11	12	13	14	15		16		17		18
19					20		21		22	
23				24		25		26		R
27			28		29		30		31	
N	32	33			34	35			36	37
38	39		40		41			42		
43		44			45			46		
47				48			49			
I			W			50	E			I

VÍZSZINTES: 1. Építész, 150 éve született (Oszkár). 8. Francia drámaíró, igazi neve Jean-Baptiste Poquelin, 350 éve huny el. 9. Tüzet szüntető. 10. Tesz-vesz. 11. Német író, költő, 125 éve született (Bertolt). 16. Gárdonyi szülőhelye. 18. Olasz igen. 19. Egyik (német). 20. Rőt vad. 21. Gésa! 22. A rontás istennője. 23. Bajor város. 24. Máshollét igazolása. 26. Izomkötő. 27. Félnék, de nem fél! 28. Hátul hátul! 29. Kicsinyítő képző. 30. Az órómai naptárhónapok néhány napja. 32. Öntéssel készített valamit. 34. Nemesgáz. 36. Páratlan móka! 38. Benyit! 40. Tanár, ref. pap, műfordító, 125 éve huny el (Zsigmond). 41. ... Troll (H. Heine műve). 42. O...sz (kártyaművész a 21-esben). 43. Hivatali munkahely. 45. Prémás állatbőr. 46. Osztrák operettszerző, 150 éve született (Leo). 47. Hunyadi László nádora. 48. Celebeszi vadtulok. 49. Kurta. 50. Tanárnőképzői tanár, kegyesrendi pap, 200 éve született (József).

FÜGGŐLEGES: 1. Tyúkhang. 2. Rangjelző. 3. Túrázik. 4. Kézben tart. 5. Oda. 6. Vízi növény. 7. Néma néma! 8. E napon. 11. Mártír munkás, politikus, 150 éve született (Pál). 12. Hasad a tó jege. 13. Női név (szept. 15.). 14. Tétlen cent! 15. Néma hír! 17. Becézett Ágnes. 20. Gyilkol. 22. Angol Anna. 24. Cseh festő (Mikolas). 25. Angol filozófus, 275 éve született (Jeremy). 26. Töltött atom. 28. Helységi közlekedési hely. 30. Gyenge minőségű szőlő. 31. Idegen Amália. 33. Tavi növényzet. 35. Női név (jan. 29.). 37. Jezuita rektor, bibliafordító, 450 éve született (György). 39. Dies ... (a harag napja). 41. Idegen Aron. 42. Hadihajóraj (angol). 44. Korsó tartalma! 45. Jód és nikkell. 46. Száraz, meleg bukószél. 47. Pápai prelátnak, író, MTA lev. tag, 167 éve született (Sándor). 48. Latin kettős betű. 49. Étlen rén!

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket március 9-ig a Népszó címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Émile Zola francia író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beirtunk.

VÍZSZINTES: 1. Népamító, lázító – Masíroz. 7. Kutrica – Ellenérték. 8. Eger várát védte (István) – Réveteg, merengő. 9. A hélium és a kálium vegyjele – Máltai, olasz és magyar gépkocsijelzés. 11. Fed, elrejt – Vállalkozás. 12. Ünnepelesen átad – Adódik. 14. Keleti játék – Magunk. 15. Bútorféleség – Épületszint. 18. Munkácsy inasa teszi – Megszégyeníti. 19. ... tornya, bibliai építmény – Sztrátum, szint. 22. Határidőrag – Gally. 23. Rovartojás – ... Lisa, L. da Vinci festménye. 25. Alapélelmiszer – Csatár öröme. 27. Vörös – Gyulladás. 28. Világúr – Angol diákváros. 30. Kipling kigyója – Zokogni kezd! 31. Gyapjúzsír – A radiográfia atyja (Wilhelm Conrad).

FÜGGŐLEGES: 1. Úrhölgy – Telepes növény. 2. Hanga – Ab ovo. 3. Átnyújt – Kiejtett betű. 4. Hideg évszak – Csomópont, központ. 5. Jajveszékel – Analizál. 6. Orosz író volt (Nyikolaj Vasziljevics) – Meghúzza magát, sunyít. 10. Széthasított fadarab – Bankbetét után fizetik. 13. Lekvár – Lakónegyed. 16. Kendert tör – Koncentrációs tábor. 17. Szabó Magda egyik regénye – Vulkáni tölcser. 20. Kedvelt női név – ... Eszter (Németh L.) 21. Gyűlékony gáz – Afrikai ország. 24. Befektetett érték – Szaglószer, tréfásan. 26. Ipari növény – Ókori görög törzs. 29. Fába vés – Norvég és thaiföldi gépkocsijelzés.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15	S		16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

A nők gazdasági, társadalmi szerepvállalása

Környezetbarát, fenntartható fejlődés

Marosvásárhelyen a múlt hét végén megrendezett női vállalkozók fórumának egyik kiemelt vitatémája a fenntartható fejlődés régióknra vetített helyzetlemzése volt. A Kozma Mónika, a női vállalkozói szervezet (OFA UGIR) helyi elnöke moderálta panelbeszélgetésben részt vett Tánczos Barna miniszter, Oltean Andrei, a szász-regeni IRUM fejlesztési igazgatója, Ilea Paul, a Hirschmann Automotive vezérigazgatója és Gogolák Zsolt, a marosvásárhelyi Multinvest társtulajdonosa.

Karácsonyi Zsigmond

A hatékonyabb energiafelhasználás és az újrahasznosítási előírások miatt a vállalkozások arra kényszerülnek, hogy folyamatosan újragondolják a gazdasági terveiket a fenntartható fejlődés érdekében. Miként felelnek meg a vállalkozók, jelen esetben a női vállalkozók ezeknek a kihívásoknak? – kérdezte bevezetőjében Kozma Mónika.

Tánczos Barna és Oltean Andrei

Fotó: Karácsonyi Zsigmond

Felelősek vagyunk környezetünkért

– A nők általában fogékonyabbak a környezet- és természetvédelmi kérdések iránt – válaszolta Tánczos Barna. – Kezdjük ott, hogy a fenntartható fejlődés elsősorban a rendelkezésre álló források megfontolt felhasználásáról, a társadalmi méltányosságról és a környezet iránti felelősségről szól. A felsorolt három kritériumból kettő estében a vállalkozó nők jobban teljesítenek: egyik a méltányosság, a másik a környezetvédelem. Gondolunk itt a csomagolóanyagokra, a szelektív hulladékgazdálkodásra. A környezetvédelem a vállalkozók számára sok esetben bürokráciát, megszorításokat, büntetéseket jelent. A fenntartható fejlődés szempontjából a környezetvédelem azt jelenti, hogy a következő generációk megélhetése is biztosított legyen. Ugyanakkor a fenntartható fejlődés nem azt jelenti, hogy csökkentjük a profitot. Továbbra is nyereségesek kell legyünk, úgy gazdálkodva a rendelkezésre álló forrásokkal, hogy a társadalmi tényező és a környezetvédelem egyre nagyobb hangsúlyt kapjon mindennapi tevékenységünkben.

Naponta szóba kerül a karbonlábnymom, az üvegházhatású gázok. Évtizedeken keresztül nem akartuk elhinni, hogy a szemünk láttára ilyen gyorsan megváltozik a Föld jövője. Most észleljük, hogy gyakoribb a szélsőséges időjárás, kevés a csapadék. A fél ország szárazsággal

küzd. Most februárban is látható, hogy nincs elég nedvesség a termőföldekben a sikeres termelési ciklus megkezdéséhez. Az európai erőfeszítés önmagában nem elégséges a jelenség megállításához. A többi kontinensnek is csatlakoznia kellene. Sokkal nagyobb a tét, miközben az ott élők sokkal nehezebb helyzetben vannak, mint az európaiak. Ezért az európai vállalatok és államok kell utat mutassanak abban, hogy mit jelent a fenntartható fejlődés.

Korrekt hulladékmenedzsment

A vállalkozók számára az első kihívás talán a csomagolóanyagok összegyűjtése, újrahasznosítása. Ha korrektül végezzük ennek követését is, akkor az EU szemében példaértékű ország leszünk. Ha nem lennének kihágások, sokkal jobb vélemény lenne rólunk. Ha a forgalmazott termékek csomagolóanyagait helyben újrahasznosítanánk, ha a termeléskor keletkező hulladékot, az összes begyűjtött hulladékot a gyárban újrahasznosítanánk, az jelentené a fenntartható fejlődés elve-

kedvező időszak következnek, több tízmillió euró áll a rendelkezésünkre. Ez hamarabb vagy később a román cégekhez kerül, közvetlenül vagy közvetve, a közberuházások kivitelezőiként. Fel kell készülnie az országnak, hogy lehívja ezeket a pénzeket. Ez a legnagyobb kihívás.

A fenntartható fejlődés három szóban határozható meg: profit, környezet, közösség. A Hirschmann két pályázatot nyújtott be a most meghirdetett EU-s pénzekre. 2030-ra a karbonkibocsátását nullára akarja csökkenteni – mondta a vezérigazgató.

Kutatás-fejlesztés

A vitavezető azon kérdésére, hogy a mezőgazdaságban milyen mértékben érvényesülnek a környezetvédelmi szempontok, a gépek használatától egészen a vegyszerességig, Oltean Andrei azt válaszolta: – Három farmer gazdálkodik: kis-, közepes és a nagygazdálkodik. Ez utóbbiak jobban figyelnek a környezetvédelmi szempontokra, beruházások szempontjából tökérebbek. Esetenként már kogenerációs (villamos- és hőenergia-gyártó) berendezéseket is használnak. Ellenben nagy a lemaradás a környezetvédelmi hozzáállás szempontjából a kis- és közepes gazdaságok esetében.

A gépjárműgyártóknak is nagy a felelősségük. Az IRUM fejlesztési igazgatója elmondta, hogy kezdeti lépésként Kelet-Európában egyedülálló kutató-fejlesztő központot hoztak létre, ahol „környezetbarát” mezőgazdasági és erdészeti gépek gyártását dolgozták ki. Olyan megoldásokat kerestek, amelyek nemcsak a felhasználóknak, hanem a környezetnek is kedvezőek. Ez egyáltalán nem könnyű, de azzal büszkélkednek, hogy vannak olyan gépek, amelyek károsanyag-kibocsátása a legigényesebb követelményeknek is megfelel. Így a nyugat-európai és amerikai piacokra szállíthatnak.

A rossz hírnév miatt nincs támogatás

Vannak jó és rossz példák is, amelyek sokat ártottak az ország megítélésének. Amint Tánczos Barna mondta, 2021-ben hiába harcoltak azért, hogy a PNRR-ben legyen pénz a környezetbarát erdőművelési gépekre és eszközökre. „Köszönhetően” annak, hogy az elmúlt évtizedekben sokan csúfot üztek az erdőgazdálkodásból, tarvágásokkal erdőket irtottak ki, Románia teljesen elveszítette a szavahihetőségét. Az EU válsága az volt: a tolvajokat nem támogatjuk. Ezért nincs pénz a PNRR-ben kör-

Kozma Mónika

Fotó: Nagy Tibor

Február 17-én Marosvásárhelyen tartották meg a Román Iparosok Szövetségének égíse alatt működő női vállalkozók szervezetének (OFA UGIR) regionális konferenciáját. Az Incubcenterben lezajlott eseményben társszervező Pro Economica Alapítvány elnöke, Kozma Mónika a sajtónak nyilatkozva kijelentette: a marosvásárhelyi konferencia azért is fontos, mert a zóna jelentős fejlődésnek indult. Az autópályákkal és a repülőtérrel komoly ipari lehetőség rejlik benne.

A tanácskozáson 17 megyéből vettek részt női vállalkozók, akiknek nemcsak a cégük talpon maradásáért kell megküzdeniük, hanem a családanyai szerepből rájuk háruló felelősséget is kell vállalniuk. A meghívott politikusok, parlamenti képviselők felvázolták, hogy milyen törvénymódosítások segítik a dolgozó nőket, a gyerekvállaló családanyákat.

A konferencia zárásaként a Multinvest társtulajdonosa, az építészmérnök Gogolák Margit és Besenyey Sarolta meghirdette a Nők az építőiparban elnevezésű országos programot.

Fotó: Nagy Tibor

nyezetbarát erdőművelési eljárások támogatására. Ennek súlyos következményei vannak, ugyanis ma is folyik erdőművelés. Szükség van a kitermelt faanyagra mind a feldolgozóiparban, mind a tűzifaszükséglet miatt. Ha pedig nincsenek korszerű gépeink, akkor nagyon nehéz a környezetvédelmi célokat érvényesíteni.

Erőltetett átállás

Az elektromos autók gyártása megkerülhetetlen téma, annál is inkább, mivel a múlt héten hozott döntést a robbanómotorok visszaszorítása érdekében az Európai Parlament.

Az RMDSZ két európai parlamenti képviselője ellene szavazott annak a szabályozásnak, amely 2035-től megtiltana a belső égésű motorokkal felszerelt gépjárművek forgalomba irását – válaszolt a kérdésre a környezetvédelmi miniszter. – A szocialista és zöldtöbbség megszavazta a tervezetet. Én is részt vettem a környezetvédelmi miniszterek éjszakába nyúló vitáján, ahol azt javasoltam, hogy három vagy négy év múlva vegyük elő újra ezt a kérdést, figyelembe véve a háború, a nyersanyagpiac alakulását, egyebeket, és csak akkor hozzuk meg a végleges döntést. Ezt a partnerek visszautasították, és jelenleg úgy áll a helyzet, hogy 2035 a végleges döntés éve. Az autópiaconak

alkalmazkodnia kell ehhez, más lehetőség nincs. A fogyasztó azt vásárol, amit a kereskedelem forgalomba hoz. A legnagyobb aggodalom, hogy az autógyártók képtelenek lesznek ilyen gyorsan átállni. A szkeptikusok azt mondják, hogy 2024-ben (a választások után) más brüsszeli felállás lesz, és módosítani fogják a szabályozást. Jelenleg ez a piac fejlődik a legdinamikusabban. Romániában évről évre megháromszorozódik az eladott elektromos autók száma. Más országoknál sokkal hatékonyabb ösztönzőrendszerünk van. Közel 11-12 ezer euróval támogatjuk egy-egy elektromos autó vásárlását a roncsautóprogram révén.

Okosotthonok, irodaházak

A technológia sokszor megelőzi az építészmérnökök ismereteit, ezért elsősorban tanulunk, fejlődünk kell, olyan gyors a változás – mondta Gogolák Zsolt. – A Multinvest első irodaházánál lefűrtünk 150 méterre, hőszivattyúkkal biztosítjuk a fűtést, ezért nulla a gázfogyasztásunk. Felhasználjuk az esővizet a mosdókban. Ebben az épületben a villanykapcsolót a mozgásérzékelő helyettesíti. A következő évtized kihívása, hogy megtanuljunk együtt élni ezzel az „okostechnológiával”.

Tanulunk kell használni az okostechnológiát, a fejlődés alapjai az emberek – állapították meg a beszélgetés résztvevői. Nagyon fontos, hogy a társadalom felnőjön a környezetvédelmi feladatokhoz. Ebben nagy szerepe van a nevelésnek. Ha hosszú távon gondolkodunk, akkor sokkal többet kellene beruházni a fiatalok nevelésébe.

Tánczos Barna kiemelte, hogy ebben a tanévben már van egy zöldhét az iskolák programjában, amikor a gyermekeknek lehetőségük nyílik nemcsak a hulladékgazdálkodás vagy újrahasznosítási eljárások megismerésére, hanem a nemzeti parkok felfedezésére is. Nem szabad a zöldhétnek osztályteremben zajlónak tankönyvízűnek lennie, hanem üzemlátogatásokon, kirándulásokon kellene részt vegyenek a tanulók.

Megalakult a Székelyföldi Nagyprodukción Társulat

Az István, a király székelyföldi nagyprodukción sikerének lenyomataként külön társulatba szerveződött a produkció valamennyi résztvevője. A döntés mögött elsősorban a társulat összetartása áll, valamint az, hogy új élményeket adjon a közönségnek. Március 16-án a társulat új produkcióval jelentkezik, amelyet Sepsiszentgyörgyön mutat be.

Hivatalosan is kijelenthető, hogy megalakult a Székelyföldi Nagyprodukción Társulat, amely az első székelyföldi István, a király előadás szolistáit, rockzenekarát, szimfonikusait, kórustagjait, táncosait, valamint alkotói és szervezőcsapatát foglalja magába. A társulat égíse alatt kisebb-nagyobb zenés színházi előadásokkal készülnek majd, és feltett szándékuk minél több társulati tagot foglalkoztatni a 27 szolistából, 33 szimfonikusból, 63 táncosból, valamint több mint száz kórustagból, mindezek mellett pedig megtartani a világ legjobb rockzenekarát is. A szervezők úgy fogalmazzák: az István, a király székelyföldi nagyprodukción ezután is része lesz a repertoárjuknak, de az elkövetkezendő időszakban más előadásokkal is készülnek. A székelyföldi vonatkozás továbbra is az alapkonceptió része marad, további kulcsszavai a zene és a színház.

„2020-ban azt fogalmaztuk meg, hogy szeretnénk, ha ez a lelkes csapat valamilyen formában együtt maradna. Akkor mondtuk ki először, hogy ez akár egy

székelyföldi társulat is lehetne, és azóta is azon dolgozunk, hogy ez valóra váljon. Most erősíthetem meg, hogy a társulat fennmaradt, és együtt szeretne maradandó kulturális élményeket nyújtani. Hatalmas öröm számomra, hogy az István, a király – a magyar történelem legjelentősebb korszakát feldolgozó műve – után a magyarság egy újabb nagyon fontos eseményét tudjuk megidézni. Hasonló odaadással és alázattal dolgozunk most is” – mondta *Dancs Zsolt* producer.

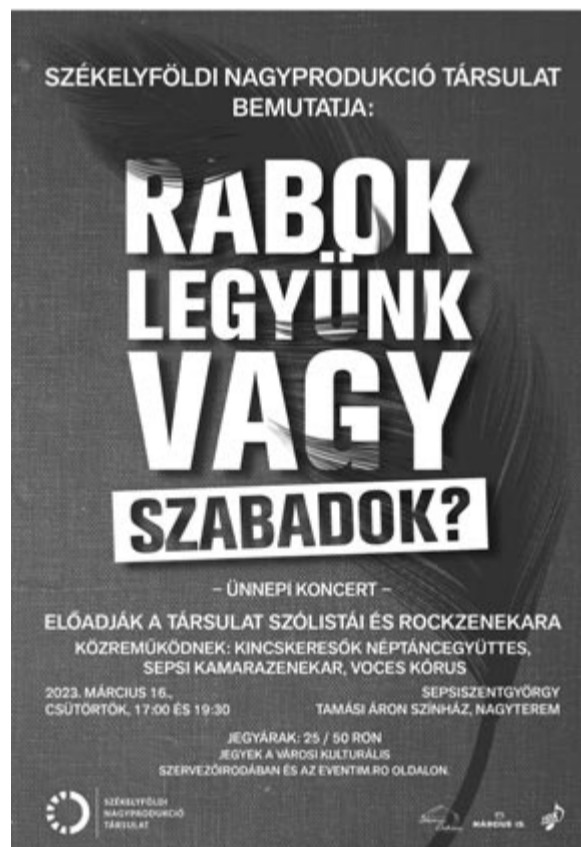
Kolumbán Zenge gyártásvezető úgy fogalmazott, hogy először csak kedvtelésből kezdték magukat társulatnak hívni. „Jól hangzott, zene volt a fülünknek. De egyre inkább sziklaszilárdnak látszik, hogy ez bizony egy igazi társulat, tele tehetséges művészekkel, akiket a közös alkotás öröme, a közönség szeretete és a kialakult baráti kapcsolatok tartanak össze. Különálló intézményes háttérrel még nem rendelkezünk, de Sepsiszentgyörgy Polgármesteri Hivatala, a Kónya Ádám Művelődési Ház, valamint a Vox Humana Kulturális Egyesület teljes mellszélességgel áll a produkcióink mögött, ennek köszönhető, hogy egyre több előadást tudunk színpadra állítani és a közönségünknek ajándékozni” – fejtette ki.

Rabok legyünk vagy szabadok?

A Székelyföldi Nagyprodukción Társulat első előadása március 15-e szellemében készül. A különleges zenei előadást a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház nagytermében tartják március 16-án, csütörtökön 17.00 és 19.30 óráig. A nagy sikerű István, a király székelyföldi nagyprodukción szolistáiból és zenekari tagjaiból verbuválódott társulat a *Rabok legyünk vagy szabadok* című, nagyszabású zenés és verses összeállítással tisztelget a magyar hősök előtt, mely méltó zárása lesz az idei sepsiszentgyörgyi március 15-i rendezvénysorozatnak.

Az előadás illeszkedik a *Petőfi 200 emlékévéhez*, a repertoárban Petőfi-versek hangzanak el szavalatként és megzenésítve egyaránt, de hallható lesz néhány részlet a Kormorán együttes A költő visszatér című szerzeményéből, és természetesen nem maradnak ki az István, a király rockopera kiemelkedő dalai sem. A klasszikus, március 15-i témájú dalok mellett népzenei összeállítás, a Szózat és a magyar, illetve székely himnusz is hallható lesz. Az ünnepi koncerten közreműködik a Sepsi Kamarazenekar, a Kincskeresők Néptáncgyűttes, valamint a VOCES Kórus is.

A koncertre február 24-én, pénteken 10 órától lehet jegyet vásárolni a Városi Kulturális Szervezőirodában (Sepsiszentgyörgy, Szabadság tér 1. szám), valamint az eventim.ro oldalon. A jegyek ára 50 lej, illetve lehet kedvezményes jegyet is váltani 25 lejes áron. A szervezők megjegyzik, hogy csak a jegyek 20%-át tudják kedvezményesen kínálni, amikor ezek elfogytak, már csak teljes árú jegyet lehet vásárolni. Az eventim.ro oldalon csak egész árban lehet beszerezni a belépőket.

Velencében nem tudnak közlekedni a gondolák

Olaszország aszályriadót fújt

Kiszáradnak a csatornák Velencében. Több csatornán már nem tudnak a gondolák és a vízi taxik közlekedni. Vasárnap az átlagos vízszintnél 66 centiméterrel alacsonyabbat mértek a velencei vízügyi hatóságok.

Idén télen szokatlanul kevés volt a csapadék Olaszország északi részén. Az olasz Alpokban az átlagos hó mennyiség kevesebb mint fele esett. Velencében, ahol általában az áradásoktól kell tartani, most az aszály okoz gondot. A problémához több időjárási jelenség, a csapadékhiány, a telihold és a tengeri áramlatok együttesen hozzájárultak.

Olaszország leghosszabb folyója, a Pó és annak medencéje tavaly nyáron majdnem kiszáradt a kevés csapadék miatt. A folyóban 61 százalékkal kevesebb víz van, mint télen kellene. Tavaly júliusban Olaszországban szükségállapotot hirdettek a 70 éve nem tapasztalt aszály miatt. A szárazság különösen a Pó folyó környékét érintette, ahol az ország mezőgazdaságának egyharmada is megtalálható.

Az olasz CNR tudományos intézet klímakutatója szerint a vízhiány már a 2020-as téli időszakban kezdődött. Massimiliano Pasqui azt mondta: ahhoz, hogy az ország északi részén helyreálljon a folyók vízszintje, legalább 50 napi esőzésre lenne szükség.

A hetek óta tartó téli szárazság nyomán Olaszország amiatt aggódik, hogy megismétlődik a tavaly nyári aszály. Olaszország aszályriadót fújt, alig van víz a velencei csatornában.

A híres olasz város ikonikus csatornáiban olyan alacsony a vízszint, hogy ellehetetleníti a gondolázást és a vízi járművek közlekedését is. A mentőszolgálat arra panaszkodott, hogy nem tudnak eljutni a betegekhez, akik képtelenek elhagyni a házukat. A város vezetése szerint tizenöt éve nem fordult elő, hogy a vízszint ilyen hosszú ideig több mint 50 centiméterrel a szokásos átlag alatt legyen.

Velence tavaly jelentette be, hogy 2023-tól belépőjegyet kell venniük és előre kell regisztrálniuk látogatóikat a turistáknak, akik egy napra érkeznek.

A városvezetés ugyanakkor az év elején arról döntött, hogy egyelőre elhalasztja a fizetős belépést, azt azonban nem tudni, meddig. Ha bevezetik az új rendszert, a turisták három és tíz euró közötti összegért látogathatják meg a várost, az árak a kijelölt naptól függően változnak. A látogatottabb időszakokban, például hétvégeken vagy ünnepnapokon drágább lesz a belépés.

Az olasz város a pandémia éveiben kiürült, de az előző tavasztól kezdve ismét előzönlötték a turisták: volt olyan nap, amikor számuk megközelítette a 130 ezret. A népszerű utazási célpont vezetésének nem titok célja, hogy csökkentse a látogatók számát. A koronavírus-járványt megelőző években előfordult ugyanis az is, hogy közel kétszer annyi beutazó lepte el Velencét, mint ahányan ott élnek – a lakosok száma meghaladja a 258 ezer főt.

Az időjárás-előrejelzések szerint hamarosan megérkezik a csapadék az Alpok területére. (*hírósszefoglaló*)

A MUREŞ MEX RT.

a NYÁRÁDTÓI IPARI PARKBAN alkalmaz
CSOMAGKEZELŐKET és MUNKÁSOKAT fairparba.

Nettó bér: 2500 lejtől. Munkaidő hétfőtől péntekig

7–15.30 óra között. Ingyen szállítás

Marosvásárhelyről és támogatás

a más helységekből ingázóknak.

Az önéletrajzokat a mihai.molnar@mobexpert.ro

e-mail-címre várjuk.

Érdeklődni a 0727-333-194-es telefonszámon.

(67074-I)

EGYEDI AJÁNLAT:

Eladó 33 ár telek Kisszederjesen. Belterület.

Építkezésre és gazdálkodásra is kitűnő.

Személyes használatra is megfelel, és bérbé

adható turistaházak építésére is ideális, egyenes

terep.

Villanyáram- és gázvezetékhez való csatlakozó van a telek út menti sarkánál, kút a telken.

A 3304 m²-es telken gyönyörű gyümölcsös is létesíthető, vagy áfonya, szeder, málna és folytontermő eper is jól termeszthető.

A föld megműveléséből származó kereskedelmi haszon sokkal nagyobb, mint az eladási ára.

Irányár: 3,25 euró/m². Az eladási ár, a jó ízlés határain belül, enyhén alkudható.

Részletes információk elérhetők a 0749-521-125-ös telefonszámon. (67094)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolás-technikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balszamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-I)

DR. INCZE SÁNDOR belgyógyász főorvos betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatt. Tel. 0265/265-112. (18327-I)

CUKRÁSZLABORBA SÜTEMÉNYKÉSZÍTÉSHEZ értő személyeket alkalmazunk. Tel. 0745-668-883. E-mail-cím: jutkams@yahoo.com (23421-I)

EGYESÜLETEK ALAPÍTÁSA, ÜGYINTÉZÉSE. Tel. 0729-567-876. (18745-I)

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSZÁROST és NŐT a belesmühelybe. Tel. 0744-644-026. (23434)

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá fordulók problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonyt, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnél távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyáradszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyről az epilepsziából kigyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

A hirdetésíró rovartban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 500 liter kitűnő, minőségi nemesszőlő-bor. Tel. 0770-954-269. (18814-I)

TÚZIFA eladó: bükk és gyertyán, házhoz szállítva. Tel. 0757-626-019. (18831)

VESZÉK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (18286-I)

ELADÓ román és magyar bélyeggyűjtemény, modern íróasztal. Tel. 0770-278-005. (-I)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (18667-I)

ELADÓ 10 ha termőföld Szentpál községben. Tel. 0740-527-205. (18733)

VÁSÁROLNÉK asztali cirkulát és konténeranyagátárolásra. Tel. 0740-264-838. (p.-I)

ELADÓ Magyarországon, Kehidakustányban két telek bekötésekkel. Telekszám: 1128 = 938 m² (ára 19.000 euró), 1129 = 937 m² (ára 19.000 euró). Tel. 00-49-094-661-206, 00-49-175-194-9701, Barabás Tibor. (18804-I)

ELADÓ gabonával tartott húsdiszón (140-160 kg). Ára: 14 lej/kg. Gernyeszeg 191. szám. Tel. 0747-856-936. (18846-I)

ELADÓ egy német varrógép. Tel. 0365/428-024. (18856-I)

LAKÁS

KIADÓ március 15-től felújított, bútorozott garzon a főtéren, a polgármesteri hivatal közelében. Tel. 0741-406-028. 18820-I)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (18552)

KIADÓ egyszobás lakás a Liviu Rebreanu utca 1. szám alatt, a főtérhez közel. Tel. 0740-054-001. (18675-I)

KIADÓ egy szoba tömbházlakásban egy személynek. Bére: 500 lej/hó. Tel. 0771-677-830. (18811)

KIADÓ kétszobás lakás a Fortuna környékén. Tel. 0744-389-289. (p.-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK: tetőjavítást, meszelést, festést, szigetelést, laminált padló lerakását, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0756-596-889, Szilárd. (18850-I)

MEGNYÍLT BACIU MONA-MAGDALENA KÖZJEGYZŐI IRODÁJA,

az ügyfelek rendelkezésére áll a Ștefan cel Mare utca 9/2. szám alatti székhelyen.

Mobiltelefon: 0773-870-803, vezetékes telefon: 0365/450-209.

E-mail-cím: monabaciu.notar@gmail.com

A közjegyző magyar nyelven anyanyelvi szinten és angolul is beszél. (18866-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (18810)

VÁLLALUNK: háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, hidroizolációt, meszelést és bármilyen javítást. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (18807-I)

TÖBBÉVES TAPASZTALATTAL rendelkező kertész-mérnök szakszerű gyümölcsfa- és cserjemeteszést vállal. Előjegyzésért hívják a következő telefonszámot: 0745-318-396, Szigeti Botond. (sz.-I)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szúnyogháló, rolók szerelése. Tel. 0771-383-725. (18695)

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzetrel, külföldre is, törmelékiszállítás, valamint csomagszállítás Budapestre. Tel. 0749-543-104. (17732-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, belső építkezési munkát. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

A DENNIS METAL RECYCLING begyűjt ócskavasat, színesfémhulladékot, akkumulátorokat, háztartási gépeket és forgalomból kivont járműveket. Munkapont: Koronka 408L szám. A szállítást biztosítjuk. Tel. 0755-517-698. (23347)

TÉVÉ-, MOSÓGÉPJAVÍTÁS a kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (18349)

VÁLLALOK tetőjavítást, ács munkát, tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel, szigetelést, festést. Tel. 0720-680-854. (18793)

VÁLLALOK építkezési munkát, fametszést, a penész eltüntetését a falról és a nedvesség kiküszöbölését. Tel. 0741-352-972. (18827)

IDŐSEBB NŐ besegítene hetente két alkalommal takarítani, főzni. Tel. 0365/428-921, 8-11 és 19-21 óra között. (18845)

GYÜMÖLCSFÁK metszése és permetezése. Tel. 0735-846-121. (18865-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel emlékezünk február 26-án id. FERENCZI JULIANNÁRA halálának 17. évfordulóján. Nyugodjon békében! Emlékét őrzi szerettei: gyermekei, unokái és azok családja. (18796)

Az idő elmúlhat, szállhatnak az évek, míg élünk, velünk lesz szép emléked.

Soha el nem múló szeretettel emlékeztünk február 20-án a szerető édesanyára, MÁRKOSI ZSUZSÁNNA gyógyszerésznőre halálának 20. évfordulóján. Nyugodjon békében!

Áldott emlékét őrzi egy életen át szerető lánya, Pancsi és családja, valamint idős édesanyja. (18826-I)

Az idő múlik, feledni nem lehet, szívünk őrzi drága szép emléketeket.

Szomorú szívvel emlékezünk GYÖRGY BÁLINTRA halálának első évfordulóján és GYÖRGY ÁRPÁDRA halálának 12. évfordulóján.

Emléketek legyen áldott, nyugalmatok csendes!

Emléküket szívünkben őrizzük: Ilona, feleség és édesanyja, lánya, Melinda és családja. (18803)

Az idő múlhat, az évek elmehetnek mellettünk, de amíg élünk, velünk lesz szép emléked.

Fájó szívvel emlékezünk BARTALIS IMRÉRE, aki február 24-én öt éve távozott szerető családja köréből, amely a mai napig őrzi szép emlékét. Nyugodjon békében!

Drága emlékét őrzi felesége, Susana, gyerekei: József és Katalin, valamint két unokája: Aaron és Radu. (18799-I)

Elmentél tőlünk egy csendes hajnalon, köszönni, búcsúzni nem volt alkalom. Az idő nem gyógyítja sebeinket, mert te igazán szerettél bennünket. Egy célod volt, a családért élni, ezt csak a kegyetlen halál tudta széttepni.

Végtelen szeretettel és soha el nem múló fájdalommal emlékezünk február 24-én, halálának első évfordulóján TÖVISSI JÓZSEFRE, akinek hiánya pótolhatatlan. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét szeretettel őrzi felesége, lánya, fia, menyé és unokái. (18858-I)

Nagy kérés volt tőled, hogy őt hagyd meg nekünk?
Könyörögni, szenvedni kell azért, hogy boldogok legyünk?
Nem sokat kértem, csak hogy gyógyuljon meg,
s élje azt át velünk, mit ő már nem élhet meg.
Gyönyörű szemében a fény még csillogott,
még az utolsó napokban is csak mosolygott.
Mosolygott, mert hitt,
mosolygott, mert élt,
semmi más nem akart ő, csak élni még.

Küzdött, még tudott, még volt ereje,
de a végzet őt is utolérte.

Hosszú útra ment február 26-án két éve, 35 évesen ifj. FERENCZI JÓZSEF CSABA.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét fájó szívvel őrzi bánatos szülei, testvére és nagymamája. (18806-I)

Mély fájdalommal emlékezünk február 24-ére, amikor a kegyetlen halál kilenc éve elrabolta tőlünk a drága jó feleséget és édesanyját, a berekeresztúri születésű CSIBI EMÍLIÁT szül. Csergő.

Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel!

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (18819)

Minden elmúlik, minden elvész,
csak egy él örökké: az emlékezés.

Szomorú szívvel emlékezünk CZERÁN ANDRÁSRA

halálának 16. évfordulóján.

Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel!

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (18835-I)

„Nem múlnak ők el,
kik szívünkben élnek,
hiába szállnak árnyak,
álmok, évek.”

Fájó szívvel emlékezünk február 24-én id. PÁLFFY GYULÁRA hirtelen eltávozásának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét örökké őrzi felesége, gyermekei, unokái, menyéi, veje, testvére és rokonai. (18854)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy RÁDULY ERZSÉBET szül. Kovács

volt marosvásárhelyi lakos, szerető édesanyja, testvér, nagymama, dédmama, rokon, barát, 2023. február 19-én, életének 78. évében örök nyugalomra tért. Búcsúztatására február 25-én, szombaton 12 órakor kerül sor a református temetőben. Emlékét sosem feledjük.

A gyászoló család. (18860-I)

Mély fájdalommal és szomorú szívvel, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nevelőapa, nagytata, testvér, rokon és barát,

NAGY ALPÁR

február 22-én, 80. életévében rövid szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk temetése február 25-én 14 órakor lesz a mezőcsávási református temető ravatalozójából. Virrasztása február 24-én 17 órakor kezdődik a református cinteremben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk, GÁLL JENŐ temetésén részt vettek és fájdalmunkban osztoztak.

Szerettei. (18815)

Németországban, betanított gyári munkára, egy autóalkatrészeket gyártó céghez keresünk dolgozni vágyó új munkatársakat. Nem szezonmunka, hosszú távra tervezünk.

Feltételek: autó a munkába járáshoz, alapfokú angol- és/ vagy németnyelv-tudás, max. életkor 45 év.

A jelentkezéshez német vagy angol nyelvű fényképes önéletrajz szükséges, amit a következő e-mail-címre várunk:

Beatrix.Szabo@fysam-auto.com

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alpból származó összeggel februárra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Nemzetközi borverseny Balavásáron

A Kis-Küküllő Menti Szőlészeti Társulás és a Kis-Küküllő Borlovagrend közös szervezésében ez év február 28. és március 4. között kerül megrendezésre a 27. nemzetközi borverseny a balavásári Romantik vendéglőben.

Program:

- február 28. és március 1. között a borminták leadása (benevezés);
- március 2., a borminták bírálata;
- március 3., a pontozások feldolgozása, oklevelek kitöltése;
- március 4., 10 órától ünnepélyes eredményhirdetés, díjak átadása díszbevéd keretében.

Egy borminta 3 db 0,75 literes ledugaszolt, felcímkézett palackból áll. A címkén fel kell tüntetni a bor származási helyét, a jellegét, az évjáratot, a fajta nevét, valamint édességi besorolását (pl. száraz, félszáraz, édes stb.). Egy minta benevezési díja 25 lej.

Bővebb információkat a következő telefonokon lehet elérni: Sagebó István 0731-340-120; Jakab Sándor 0743-977-457; Miklós Gyula 0741-125-909; Balogh Gyula 0745-358-548.

Marosvásárhelyen, március 3-án, 4-én, 5-én, 10-én és 11-én este 7 órától lesz még lehetőség megtekinteni az előadást.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Nyáry Krisztián
Így szerettek ők 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

Dr. Máté Gábor
és Máté Dániel

NORMÁLIS VAGY

Trauma, betegség
és gyógyulás
mérgező világunkban

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
96 FM
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiaszféra

Marosvásárhelyi **96 FM**
Rádió Románia
106,8 FM
1323 AM
www.marosvasarhelyiradio.ro